SZENTGYÖRGYIKUMOK

Védjegyrendszer tanulmány

FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTÉRIUM

HUNGARIKUM BIZOTTSÁG

A tanulmány a Földművelésügyi Minisztérium és a Hungarikum Bizottság támogatásával készült.

SZENTGYÖRGYIKUMOK

Közös védjegyrendszer létrehozását elősegítő módszertani tanulmány

A tanulmány a Nemzeti értékek és hungarikumok gyűjtésének népszerűsítésének, megismertetésének, megőrzésének és gondozásának támogatására meghirdetett,

HUNG-2015 pályázati felhívás keretében Zalaszentgyörgy Község Önkormányzata által benyújtott, HUNG-2015/3811 azonosító számú pályázati támogatásból valósult meg.

Tulajdonos:
Zalaszentgyörgy Község Önkormányzata

Készítették:
TRIFOD QUALITY BT. szakértői:
Fodorné Fábián Etelka
Dr. Szili-Fodor Dóra

2016. június

A tanulmány a Földművelésügyi Minisztérium és a Hungarikum Bizottság támogatásával készült.

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS 4
2. Zalaszentgyörgy földrajzi környezetének és gazdálkodásának jellemzői 6
2.1 Zalaszentgyörgy története, földrajzi lehatárolása 6
2.2 Zalaszentgyörgy természetföldrajzi adottságai 10
2.2.1 Földrajzi, geológiai és domborzati viszonyok 10
2.2.2 Éghajlati viszonyok 10
2.2.3 Vízrajzi viszonyok 11
2.2.4 Talajviszonyok 11
2.2.5 Természetes növénytakaró 12
2.2.6 Állatvilág 12
2.3 Tájértékelés 13
2.4 Turizmus 13
2.5 A térség gazdálkodási hagyományai 14
2.6 Zalaszentgyörgy hagyományos mezőgazdasági termékei 15
2.7 Állattenyésztés hagyományos termékei 15
2.7.1 Méz (bioméz előállítása) 15
2.7.2 Kecsketenyésztés 15
2.8 Növénytermesztés hagyományos termékei 16
2.8.1 Vetőmagtermesztés 16
2.8.2 Tökmagtermesztés 16
2.8.3 Intenzív uborkatermesztés 16
2.8.4 A Zalai borvidék ökológiája 16
2.9 Az elsődleges feldolgozás során létrejött helyi termékek 17
2.9.1 Alternatív mezőgazdasági vállalkozásokhoz kapcsolódó feldolgozási lehetőségek 19
2.9.1.1 Erdei termékek gyűjtése, feldolgozása 19
2.9.1.2 Pálinkafőzés 19
2.9.1.3 Tartósítás 20
3. A védjegy fogalmi elemei, oltalomszerzés 21
3.1 Védjegy fogalma, védett védjegyek 21
3.2 Kinek, és miért jó a védjegy? 21
3.2.1 Védjegyoltalom 22
3.2.2 A védjegy- bejelentési eljárás folyamata 24
3.2.3 Nemzetközi védjegy 26
3.3 Védjegy, eredetvédelem, logó 26
3.4 Védjegyek, védjegyrendszerek és földrajzi árujelzők 27
3.4.1 Nemzeti védjegyrendszer 27
3.4.2 Közösségi védjegyrendszer 28
3.4.3 Nemzetközi védjegyrendszer 28
3.4.4 Földrajzi árujelzők 28
3.5 Áruvédjegy közösségi marketing 28
3.6 Nemzetközileg elismert védjegyek kapcsolódási pontjai a tervezett Szentgyörgyikum Védjegy rendszeréhez 29
3.7 A védjegyrendszer alkalmazása Zalaszentgyörgy térségében 31
4. A védjegyoltalom jogi háttere 32
4.1 A magyar és a közösségi védjegyjog 32
4.2 Földrajzi árujelzők a magyar és közösségi jogban 33
4.3 Egyes speciális védjegyfajták magyar és uniós szabályozása 34
4.3.1 Együttes védjegy 34
4.3.2 Tanúsító védjegy 34
5. A Szentgyörgyikum védjegyrendszerben javasolt - részben és egészben feldolgozott **- termékek, termékcsoportok és szolgáltatások 36**
5.1 Élelmiszerek 36
5.1.1 Tökmag, tökmagolaj 36
5.1.2 Gyümölcspálinka 37
5.1.3 Méz 38

5.1.4 Gesztenye 39
5.1.5 Aszalt gyümölcsök 39
5.1.6 Szilvalekvár és egyéb lekvárok 39
5.2 Szolgáltatások 39
5.2.1 Vendéglátás 40
5.2.2 Szállásszolgáltatás 40
5.2.3 Programok, rendezvények 40
5.3 Kulturális örökség és értékek 40
5.3.1 Település szerkezet 40
5.3.2 Népi építészeti emlékek 41
5.3.3 Helyi kiállítások, tárlatok, kiadványok, könyvek, stb. **41**
6. A Szentgyörgyikum védjegyrendszer 42
6.1 A védjegyrendszer létrehozásának indokoltsága 42
6.2 Hatálya 42
6.3 Működtetésének folyamata 42
6.4 A működtetés szervezeti, tulajdonosi, gazdasági, adminisztratív feltételei 43
6.4.1 Védjegykezelő szervezet 43
6.4.2 Tulajdonosi struktúra 43
6.4.3 Működtető szervezet 43
6.4.4 Felügyeleti szerv 43
6.5 A védjegyrendszer működtetésének eljárásrendje 44
6.5.1 A tanúsító védjegy, a Szentgyörgyikum Védjegy 45
7. A védjegyoltalmi eljárás megindítása a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalánál 53
7.1 A Szentgyörgyikum Védjegy védjegybejelentés áruosztályai a Nizzai Osztályozás szerint 55
7.2 Használati jogok és kötelességek 56
8. A Szentgyörgyikum Védjegy használatát igénylő termékek, szolgáltatások speciális minősítési szempontrendszere 57
8.1 Alapvetés 57
8.2 A minősítés törvényi keretei 57
8.3 Minősítési szempontok 57
9. A Szentgyörgyikum Védjegy 58
9.1 A védjegy-logó leírása 58
9.2 A logó grafikai jelölése 58
9.3 A logó használatára vonatkozó előírások 59
9.3.1 Szabályos elhelyezés a termékeken 59
9.3.2 A zalaszentgyörgyi termékek jelölése (védjegyezése) 59
9.3.3 A termékek általános jelölése a Szentgyörgyikum Védjegy logóval és szabályos jelölése 60
9.3.4 A Szentgyörgyikum Védjegy jelölésének különleges formái 60
9.4 A bevezetés időpontja 60
10. MELLÉKLETEK 61
11. IRODALOMJEGYZÉK 71

1. BEVEZETÉS

„Az ember, mérhetetlen gőgjében és hiúságában, hajlandó elhinni, hogy a világ törvényei ellen is élhet, megmásíthatja azokat és büntetlenül lázadhat ellenök."

Mennyire igaz ez a Márai Sándor idézet, melyet Füveskönyvében olvashatunk. Az emberek évszázadok, évezredek alatt elhitették magukkal, hogy a Föld őértük van, azt tehetnek vele, amit akarnak, úgy rabolhatják, fosztogathatják értékeit, mintha az a világ legtermészetesebb dolga volna.
Egy dologról viszont elfeledkeztek, éspedig arról, amit nagyon találóan James Lovelock fogalmazott meg számukra:
„Nem a Föld sérülékeny, hanem mi magunk. A Természet az általunk előidézettnél sokkal nagyobb katasztrófát is átvészelt már.
A tevékenységünkkel nem pusztíthatjuk el a természetet, de magunkat annál inkább."

E gondolatok napjainkban is érvényesek. Az ember jó életminőség iránti igénye fokozódik, felértékelődik. Mindenki számára egyre fontosabb, hogy mit eszik, milyen körülmények között él, mi történik a környezetében. Egyre inkább garanciákat szeretnénk kapni arra, hogy jó minőség, értékes dolgok vesznek körül bennünket, amelyek az egészségünket nem károsítják, esztétikai igényeinket kielégítik, és semmi esetre sem sértik identitásunkat. A különböző minőségbiztosítási- és védjegyrendszerek fontossága is felértékelődik. A védjegyrendszerekben, minősítési- és minőségbiztosítási rendszerekben azok a szempontok kerülnek előtérbe, melyek a hétköznapjainkban is jelen vannak. Egy bevezetett és közismert védjegynek hitele van még a laikusok körében is. A védjegyhasználat megteremtése, működésének elindítása, menedzselése lehetőséget ad a térségben élők számára jó minőségű, egészséges termékeik piaci megjelentetésére és jó áron történő értékesítésére.

Az érvényes védjegyjogi szabályozás a lajstromozott (regisztrált) **SZENTGYÖRGYIKUMOK VÉDJEGY** által kizárólagos jogot, biztosítékot nyújt Zalaszentgyörgy termelői/ vállalkozásai számára, hogy megakadályozzon másokat azonos vagy az összetéveszthetőségig hasonló védjeggyel ellátott, azonos vagy hasonló termékek forgalomba hozatalában.

A védjegy képes biztosítani, hogy a vásárló a termékek között különbséget tegyen, képes arra, hogy a termelőket/ vállalkozásokat termékeik alapján megkülönböztesse egymástól. Marketingeszközként a település imázsának és hírnevének alapját képezi.

Használati engedély tárgya lehet, és a használati díj folytán közvetlen bevételi forrást képezhet. Használati/engedélyezési szerződések lényeges eleme lehet. Értékes helyi tőkét képezhet, mert ösztönzi a termelőket/ vállalkozásokat arra, hogy a termékeik minőségének megőrzése és javítása érdekében beruházásokat eszközöljenek. Hasznos lehet a finanszírozási eszközök megszerzése során is.

A Zalaegerszegi Járás prioritásai, melynek Zalaszentgyörgy is a része:

- A hozzáadott érték növelésével lehet piacképesebb, jövedelmezőbb termékeket előállítani, és a mezőgazdaságban foglalkoztatottakat megtartani.
- A helyi speciális, tájjellegű, hagyományosan a térséghez kötődő termékek előállításának támogatása, piacon való megjelenése hozzájárulhat a térség ismertebbé tételéhez és a foglalkoztatás bővítéséhez.
- Termékfejlesztés és turisztikai szolgáltatás fejlesztése
- Szaktudás biztosítása képzéssel, tapasztalatcserével, tanfolyamok, továbbképzések, folyamatos informálás biztosítása.
- A tematikus ajánlatok (határmenti kerékpárút), bakancsos turizmus, vadász turizmus indokolt beillesztésével.
- Minőségi vendéglátó szolgáltatások létrehozása, minőségjavító beruházások támogatása
- Turisztikai marketing tevékenység támogatása
- Turizmus intézményeinek, civil szervezeteinek létrehozása, támogatása. Turisztikai szakmai szervezet és intézmény kialakítása, fejlesztése beruházással, működési támogatással
- Vállalkozók beruházásainak támogatása
- Vállalkozásokat segítő szolgáltatások kifejlesztése
- Magyar befektetők helyzetbe hozása, támogatása

A védjegyhasználat piaci jelentősége tehát a kisvállalkozók és a kistermelők számára kiemelkedően fontos. Zalaszentgyörgy Község Önkormányzatának célja a helyi kistermelők, vállalkozások támogatása. A térség termékeinek, azok piaci pozíciójának erősítése érdekében a **Nemzeti értékek és hungarikumok gyűjtésének, kutatásának, népszerűsítésének, megismertetésének, megőrzésének és gondozásának támogatására kiírt HUNG-2015 pályázati** program keretében a Szentgyörgyikumok Védjegyrendszer kidolgozását valósítja meg az önkormányzat.

2. Zalaszentgyörgy földrajzi környezetének és gazdálkodásának jellemzői

2.1 Zalaszentgyörgy története, földrajzi lehatárolása

Zalaszentgyörgy község Magyarország Nyugat-Dunántúli régiójában, Zala megyében, az osztrák és szlovén határtól mindössze 15-30 km-re a Zala folyó bal partján fekszik. A település kitűnő közlekedési helyzetben van: a 76-os úttól néhány kilométerre, a Bagod-Zalalövő út mellett fekszik. A településnek vasútállomása van a Zalaegerszeg – Zalalövő vasútvonalon. A legközelebbi városok keletre Zalaegerszeg, nyugatra Zalalövő, délre Lenti, északra Körmend. A település a Zala három teraszszintjén, Zalaegerszegtől nyugatra, 13 km-re helyezkedik el. A Kemeneshát itt ér véget, annak a Zala völgyére meredeken leereszkedő dombvonulatai határolják, melyeket a folyóra merőlegesen kifutó patakok szabdaltak fel.

A településről az első írásos feljegyzések 1326-tól találhatók. A település a nevét a Zala folyóról és a templom védőszentjéről, Szent Györgyről kapta.
A történelem során sokat szenvedett falu temploma őrzi az évszázadok megpróbáltatásait, felégetést, kirablást, de Zalaszentgyörgy soha nem néptelenedett el. Újra lakott települést, a község külterületén pedig halastavakat alakítottak ki. A XIX. sz. elején 27 házat, 57 adófizetőt és 27 jobbágyot tartottak számon. Később a falut a Zala névvel hozták összefüggésbe, így alakult ki jelenlegi neve.

Zalaszentgyörgy számos természeti és épített értékkel rendelkezik. Legrégebbi megmaradt emléke a többször átépített XIII. századi, **Árpád-kori templom**, melyet több százados **sírkert** vesz körül. A XIV. században a faluhoz tartozó **Zél-pusztán körtemplomot** építettek, mely romos állapotában is impozáns látványt nyújt. A kápolna mellett termelés során kialakult **egyedi tájérték**, **hagyományos kétszintes műemlék magtár** található. A dombtetőn négyzet alaprajzú **harangtorony** koronázza a település látképét. A természeti értékek legjelentősebbje a **számos halastó**, a falut behálózó **patakok** és a környező **összefüggő erdőterületek**, melyek egyben a környezetminőség megőrzésének zálogai. A Megyei Területrendezési Terv Zalaszentgyörgy külterületét nagyjából egyenlő arányban külterjes és belterjes mezőgazdasági térségként, valamint erdőként tartja számon. Beépített lakóterületei hagyományos vidéki települési térségek**. Kulturális örökségvédelmi övezet által érintett terület Zalaszentgyörgy, vélhetően a Szent György templomra és a Zél-pusztai kápolnára való tekintettel.**

A faluban nagyobb népességmozgás 1960-tól, a Tsz megalakulásától tapasztalható. Általános iskolája nincs a falunak, - bár korábban volt, - a gyerekek Bagodba járnak iskolába. A faluban **óvoda, háziorvos, fogorvos** működik. A **kultúrházban** klubkönyvtár és internetezési lehetőség van. Sportolási lehetőséget biztosít az önkormányzat épülete mögötti focipálya és tekepálya. A településnek nagy népszerűségnek örvendő focicsapata, tekecsapata, női kézilabdacsapata és asztalitenisz csapata van.
Jelentősebb civil szerveződések a Vöröskereszt, az ifjúsági klub, a horgászegyesület, a polgárőr csoport és a sport klub. A településen az utóbbi

évtizedben megindult a lakosság számának növekedése, zömmel a betelepülésnek köszönhetően.

Zalaszentgyörgy Önkormányzata létrehozta a Zalaszentgyörgyi Értéktár Bizottságot, mely egy Helyi Értéktárba gyűjtötte a továbbörökíthető helyi értékeket:

Zalaszentgyörgy Értéktár

Épített kincseink:
Árpádkori templom
Zél-pusztai körkápolna
Műemlék magtár Zél-puszta
Harangláb
Útmenti keresztek
Zalaszentgyörgyi Porta Tájház
Zalaszentgyörgyi védett házak, utcakép
Zalaszentgyörgy óvoda, ami korábban Zalaegerszeg és Zalalövő között az első Egészségház volt
Orvosi rendelő és Kultúrház, amelyek társadalmi munkával épültek

Természeti kincseink:
Kígyós patak, Mici patak, Zél patak
Zalaszentgyörgyi tó
Zél-pusztai tavak
Zalarét (Natura 2000) és élővilága
Árbóc akácos erdő foltok
Védett ciklámenes
Bükkös-tölgyes társulások
Védett hóvirágos-égeres-füzes társulások
Országos védettségű kocsányos tölgyek Zél-puszta
Védett juhar fasor a templom kertben
Testvértelepülési park
Óvodai „Paszuly-kert” „Tündér-kert” ősi gyümölcsfajtákkal

Közösségi és történelmi hagyományok:
Néprajzi múzeum által készített fotógyűjtemény (1950-es évekből) megörökített népi hagyományok
Zalaszentgyörgyön gyűjtött népdalok
Kultúrház színpadképe
Zalaszentgyörgyi Nemzetközi Művésztelep (2015. évben 10 éves)
Gyertyafény kórus
Örömzene kórus
Buday Mihály életműve
Zalaszentgyörgyi Néptánc
Zalaszentgyörgyi Labdarúgó és Sportcentrum 70 éves egyesület
Határon-túli testvértelepülési kapcsolatok és programok
Zalaszentgyörgy-Kávás történelmi múltja „Jó szomszédság – jó barátság”
Zalaszentgyörgy 1326 óta

Zalaszentgyörgy testvértelepülési megállapodással rendelkezik az erdélyi magyarlakta Marosszentgyörggyel, mely számos helyi termékkel, híres szülöttel, tradícióval és népszokással rendelkezik. Szükséges az értékek fennmaradása, egy külhoni értéktár létrehozása nemzeti értékeink népszerűsítésére.

Zalaszentgyörgy már Helyi Értéktár Bizottságot működtet, így átadja tapasztalatait az erdélyi gyűjtéshez. Mindkét település Szentgyörgyikumokkal rendelkezik, e közös kapcsolódási pontjuk révén kötöttek testvértelepülési megállapodást. Mentorálás, módszertani ajánlások **alapján** Marosszentgyörgyön Külhoni Értéktár Bizottság alakult, amely összegyűjtötte Marosszentgyörgy Helyi értékeit.

Marosszentgyörgy helyi értéktára:

Épített kincseik:
Máriaffy kastély
Marosszentgyörgyi római katolikus templom (1240)
Csejdi református templom (1782)
Szent Miklós ortodox templom (1822)
Tófalvi görög katolikus harangláb (1909)
Csíki malom (1912)
Szent Kereszt kápolna (1790)

Természeti kincseik:
Sósfürdő, sósvíz
Marosszentgyörgy többszáz éves tölgyfái
Hétfák- Maros-part
Cinege tető
A tófalvi és a csejdi szőlődombok
Sós-patak
Káli-patak

Közösségi és történelmi hagyományok:
Marosszentgyörgy 1332-ben
105 éves kórustevékenység
Marosszentgyörgyi néptáncok
Marosszentgyörgyi nemzeti és nemzetközi alkotótáborok
Határon átnyúló programok, pályázatok és testvérkapcsolatok
Farsangtemetés
Népi kézműves fesztivál

A testvértelepüléseken Szentgyörgyikumok néven közös védjegyrendszer létrehozása, Hungarikum bevezetésének előkészítése, közös Szentgyörgyikum kiállítótér, állandó kiállítás, helytörténeti kultúrpajta berendezése valósult meg a **Nemzeti értékek és hungarikumok gyűjtésének, kutatásának, népszerűsítésének, megismertetésének, megőrzésének és gondozásának támogatására kiírt HUNG-2015 pályázati** forrásból.

Hogyan lehet valami hungarikum?

A hungarikummá nyilvánítás alulról építkező, többlépcsős folyamat, melyet bárki kezdeményezhet a megfelelő formanyomtatvány benyújtásával.

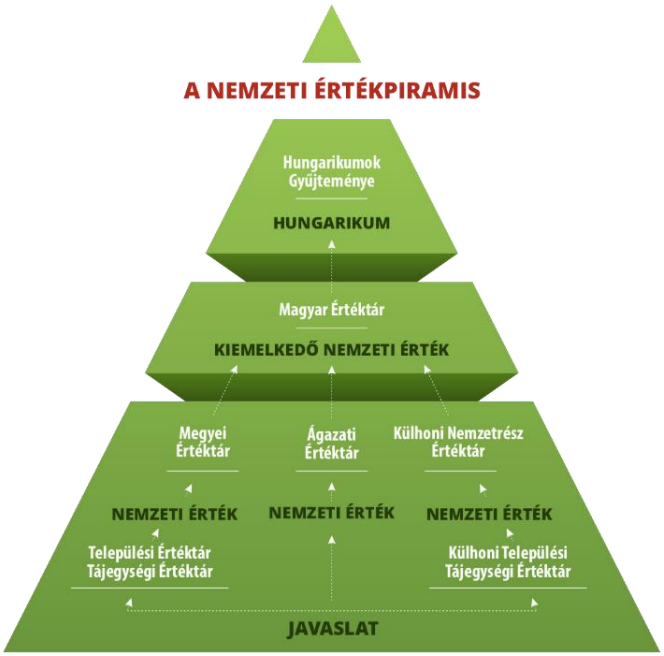

Ennek első lépcsőfoka az adott érték települési- vagy tájegységi (azaz közös települési-) értéktár, külhoni települési- vagy tájegységi értéktár, avagy ágazati értéktár valamelyikébe való felvételének és nemzeti értékké nyilvánításának kérelme. Ha olyan nemzeti értékről van szó, amely konkrét településhez nem köthető, az adott nemzeti érték gondozója vagy fenntartója a tárgy szerinti minisztérium által működtetett ágazati értéktárhoz nyújthatja be a javaslatát.

Amennyiben a települési/tájegységi értéktárba már felvett nemzeti érték megyei jelentőségű, azt a megyei értéktárhoz kell felterjeszteni, külhoni települési/tájegységi értéktárba már felvett nemzeti értéket pedig a külhoni nemzetrész értéktárhoz.

A második lépcsőfok a megyei értéktárba, vagy külhoni nemzetrész értéktárba, vagy az ágazati értéktárba már felvett nemzeti érték Magyar Értéktárba való felvételének, azaz kiemelkedő nemzeti értékké nyilvánításának kérelme, mely a megfelelő javaslati adatlap Hungarikum Bizottsághoz való benyújtásával történik.

A hungarikummá nyilvánítás utolsó lépcsőfoka a Magyar Értéktárba már felvételt nyert kiemelkedő nemzeti érték felvételének kérelme a Hungarikumok Gyűjteményébe. Ezt a felterjesztést szintén a Hungarikum Bizottsághoz kell benyújtani.

Összegezve:

- Hungarikummá kizárólag olyan kiemelkedő nemzeti érték nyilvánítható, amely előzőleg már felvételt nyert a Magyar Értéktárba.

- Nemzeti érték Magyar Értéktárba való felvételét pedig az kezdeményezheti, akinek javaslata a megyei értéktárba, külhoni nemzetrész értéktárba, vagy az ágazati értéktárba már bekerült.

- Nemzeti érték a megyei, vagy külhoni nemzetrész értéktárba kizárólag akkor kerülhet be, ha a települési vagy tájegységi, illetve külhoni települési vagy tájegységi értéktárba korábban már felvételt nyert.

Ezt az alulról történő építkezést nevezzük a nemzeti értékpiramis rendszerének.

2.2 Zalaszentgyörgy természetföldrajzi adottságai

A tájvizsgálat feladata a tervezési terület természeti-táji adottságainak feltárása. A természeti-táji jellemzők megismeréséhez a települések és környezetük földrajzi, domborzati, geológiai, vízrajzi, éghajlati, ökológiai, egyszóval természeti viszonyait kell vizsgálni. A tájvizsgálat első lépéseként a települést magába foglaló tájegység természeti-táji jellemzőivel ismerkedünk meg, melyek meghatározzák a településre jellemző természeti-táji, településökológiai viszonyokat.
A vizsgálathoz a Zala megyei Területfejlesztési Koncepció adatait vettük alapul.

2.2.1 Földrajzi, geológiai és domborzati viszonyok

Zalaszentgyörgy Zala-megyei kis település, Zalaegerszegtől 13 km-re fekszik nyugati irányban, az osztrák és a szlovén határtól mindössze 30-40 km-re.
A település a Zalai-dombság középső, északi területén helyezkedik el, a Göcsej kistájegység észak-keleti részén. A Kemeneshát itt ér véget, a települést annak a Zala völgyére meredeken leereszkedő dombvonulatai határolják.
A domboldalakat a Zalai-dombságra jellemzően pannon korú homokos, agyagos üledék borítja, lösz csak helyenként és kisebb foltokban fordul elő, gyakoribb a nedvesebb éghajlatra jellemző vályog.
A kutató fúrásokból ismert mélységi víz hőmérséklete alacsony, és az oldott ásványok kedvezőtlen összetétele és magas koncentrációja miatt nincs gazdasági jelentősége.

2.2.2 Éghajlati viszonyok

A táj éghajlatát elsősorban a levegő-hőmérsékleti és csapadékviszonyok határozzák meg. Zala megye télen az ország egyik legenyhébb tája, nyáron viszont kissé hűvös, amiben a tengeri légtömegek szerepe érvényesül. A legmelegebb hónap július, a leghidegebb január. A Zalai-dombság hazánk egyik legcsapadékosabb vidéke. A legtöbb csapadék június-júliusban, a legkevesebb januárban hullik. Az uralkodó szélirány az északi. Zala megye észak-déli irányú, ún. meridionális völgyei szélcsatornák, amelyek irányítják a felszín közeli légrétegek mozgását. Völgytalpuk szélcsendes időben köd-hajlamos és talaj-menti fagy-veszélyes.

Az elsősorban a különböző eredetű légtömegek hatására kialakuló ún. makroklimatikus viszonyokat a járások domborzati és hidrológiai viszonyai kissé módosítják, de alapvetően nem változtatják meg. Így jönnek létre a helyi klímák.
Zalaszentgyörgy klímája szélsőségektől mentes. Az éghajlati adottságok az erdőgazdálkodásra, gyepgazdálkodásra és a kevésbé hőigényes szántóföldi növények termesztésére kedvezőek. Az alma, szelídgesztenye termesztésére az éghajlati adottságok kiválóak, és a kedvező fekvésű lejtőkön a szőlő is jól megterem.
A tájegység primer természeti erőforrásai és éghajlata az erdő- és vadgazdálkodásnak, az alternatív vidéki vállalkozások tekintetében pedig az idegenforgalmi, turisztikai hasznosításnak felel meg leginkább. Utóbbi esetében a vonzerőt a változatos táji szépség területek, a középkori és barokk építészeti emlékek és a karakteres népi motívumok fokozzák.

2.2.3 Vízrajzi viszonyok

Zalaszentgyörgy község a Zala folyó északi vízgyűjtő területén fekszik, délről a külterületet részben a Zala határolja.
Zala megye vizei a Duna vízgyűjtő területéhez tartoznak. Egyrészt a Zalába, ill. a Balatonba szállítják vizüket, másrészt a Murába és a Drávába. A Zala, a Mura, és a Dráva vízgyűjtőjének tetemes része a megye területén terül el, de a kisebb vízfolyások vizüket vagy teljes egészében, vagy legnagyobb részt a megye területén gyűjtik össze. A Zala a régió legnagyobb folyóvize, a Zala-völgy a régió egyik legjelentősebb ökológiai folyosója. A megye felszíni vízkészlete az ország dombvidéki tájai között a legnagyobbak közé tartozik. Ez a kedvező helyzet elsősorban a sok csapadéknak, az élénk domborzatnak és a rossz vízáteresztő talajnak köszönhető. A megye számos pontján lehetőség van nagyobb mesterséges tó megépítésére, és ezen keresztül a víz gazdasági, ill. turisztikai hasznosítására.
A patakok és folyók medrében keletkező vízmennyiségek hónapról hónapra változnak. Az év során az első nagyobb víztömegek tavasszal gyűlnek össze a kisebb vízfolyásokban. A legkisebb vízállások és víztömegek általában kora ősszel (augusztus – szeptember) alakulnak ki.
A megye területén nem található a felszín alatt mindenütt talajvíz. Ez elsősorban a dombság sík felszínű medencéiben és a völgytalpakon alakult ki. Az évi legnagyobb talajvízállások – amikor a talajvíztükör a legközelebb van a felszínhez – tavasszal, általában márciusban jönnek létre.
A felszín alatti vízviszonyok helyzetét a földtani felépítés sajátosságai határozzák meg. A talajvíz a magas térszínű területeken 10-40 m mélyen helyezkedik el – egymáshoz közeli területeken is eltérő mélységű lehet. A völgyekben és az alacsonyabb lejtők oldalán már összefüggő talajvízszint tárható fel 6 m mélységben. Rétegvíz feltáró fúrások 100-200 m mélységben adhatnak eredményt.

2.2.4 Talajviszonyok

Zala megye talajai országos viszonylatban és a dombsági területek között a legrosszabb minőségűek, aminek geológiai, domborzati és klimatikus okai vannak. A talajok mészben szegények, savanyúak, ami összefügg a csapadék sokévi összegével, azaz a jelentős csapadékmennyiség kilúgozó hatása érvényesül.
Zala megyében a talajok természetes (tehát trágyával nem feljavított) termőképessége országos viszonylatban igen gyenge, a legjobb hazai terméseredményeknek csak kb. 50%-át adják. Ez azt jelenti, hogy Zalában a

megfelelő terméseredmények elérése érdekében sokkal több műtrágyát kell használni, mint az ország kedvezőbb fekvésű területein.
A legelterjedtebb az agyag talajképző kőzeten kialakuló agyagbemosódásos barna erdőtalaj, mely dombsági felszíneken jellemző, és az ún. kontinentális klímazónák egyik uralkodó talaja, mely a mérsékelt övi lombos erdők alatt keletkezik.
Zala megye területén a második legfontosabb talajképző kőzet a laza homok.
A magasabb talajvízállású területeken (völgytalpak, patak-medrek környéke) a réti és láptalajok különböző változatai jellemzőek. Ahol a felszíni víz szerepe kisebb jelentőségű, ott a réti talajok uralkodnak. Ahol viszont a gyakori vízborításhoz magas talajvíz is párosul (pl. Zala árterei), ott a lápos talajok uralkodnak. Ezeknek a talajoknak a termőrétege általában a magasabb humusztartalom miatt vastagabb, mint az erdőtalajoké.

2.2.5 Természetes növénytakaró

Zala megye területe teljes egészében a pannóniai flóratartományba tartozik. Zalaszentgyörgy település térsége ezen belül a Dél-Dunántúli flóravidékhez, annak Zalai-dombvidék flórajárásához tartozik.
Az eredeti természetes növénytakarót a mező- és erdőgazdálkodás megváltoztatta. Az egykori erdők nagy részét letermelték, és az újratelepített részeken jelentősen módosult a fafaj összetétel. A mesterséges erdők közül az akácosok és az erdei fenyvesek a legelterjedtebbek, utóbbi már természetes úton terjeszkedik, az erdő menti parlagokat rendszerint az erdei fenyő foglalja el. A jelenlegi erdők és szőlőhegyi részek gazdag lágyszárú növényzetéből gyakoribb fajok a ciklámen, a tavaszi kankalin, a vizes völgyi részeken a nád és sás.
Az árterek természetes és antropogén hatásra kialakult növényközösségei:
- puhafa (fűz-nyár) ligeterdők
- égerligetek
- keményfa (tölgy- kőris-szil) ligeterdők
- kaszálórétek
- láprétek
- nádasok

Európai Uniós csatlakozásunkkal párhuzamosan kijelölésre kerültek hazánk európai jelentőségű élőhelyei, melyek ritkaságuk vagy veszélyeztetettségük miatt európai szintű védelemre érdemesek. Zala megyében összesen 18 ilyen NATURA 2000 területet jelöltek ki.
Zalaszentgyörgy közigazgatási területén a Zala-folyó ártereire jellemző növénytársulások kerültek NATURA 2000 besorolásba a Felső - Zalavölgy régió részeként.
A mezőgazdaságilag művelt területek jellemző haszonnövényei a búza, az őszi árpa, a kukorica és a vörös here. Jelentősek a gyümölcs- és almatelepítések, valamint a volt zártkerti területen meglévő szőlőterületek.

2.2.6 Állatvilág

Állatföldrajzi besorolás szerint a terület az Illír-vidék fauna körzet Somogyi- és Zalai dombvidék faunajárásába tartozik. A változatos növénytakaró igen gazdag faj és egyedszámú állatvilágnak biztosít élőhelyet.
Zala megye erdeiben a szarvas, őz, vaddisznó, róka nagyszámú példánya él, a terület vadászatáról is híres.

A rétek, kaszálók lepkefaunája 1500 faj körüli, közöttük nemzetközileg is védett fajok vannak, mint a vérfűboglárka és a sötétaljú boglárka.
A patakok mentén értékes tegzes, és védett szitakötőfajok élnek. A vizekben védett halfajok találhatók. Mocsaras, pangó vizekben elvétve még előfordul a lápi póc.
A madárvilág is változatosan képviselteti magát, az apró erdőlakók közül a haris, a ragadozók közül a darázsölyv, a gyöngybagoly és a kuvik külön is kiemelhető.

2.3 Tájértékelés

A tájértékelés feladata a tájvizsgálat alapján az adott terület tájpotenciáljának meghatározása, vagyis hogy milyen lehetőségeket hordoz a táj a komplex társadalmi-gazdasági hasznosítás szempontjából. A potenciálok ismeretében a jövőre nézve is prognosztizálhatóak a tájhasználat lehetőségei. A táj teljesítőképességét általánosságban véve a parciális potenciálok (biológiai hozampotenciál, ökológiai- és vízpotenciál, nyersanyag-potenciál, építési, ellátási, üdülési és tájképi potenciál) összessége jelenti.
Zalaszentgyörgy ma egyike a Zalaegerszeg vonzáskörzetében élő, önálló gazdasági élettel szűkösen rendelkező falvaknak. A XXI. századi Európához csatlakozó Magyarország előtt álló kihívások a települések számára is adnak feladatot. Az európai integráció, a fenntartható fejlődés eszméje a vidéki élet felértékelődését hozza a motorizáció és a technikai eszköztár folyamatos fejlődésével
A terület természeti adottságai alapján mezőgazdasági növénytermesztésre, állattenyésztésre és erdőgazdálkodásra egyaránt alkalmas. A mezőgazdasági területek jó és közepes potenciállal rendelkeznek, ami megfelelő talajgazdálkodással javítható. Erdőgazdaság szempontjából kifejezetten jók a termőhelyi viszonyok.

2.4 Turizmus

Zalaszentgyörgy környezete, természeti adottságainak értékelése elsősorban az idegenforgalmi tájfejlődés szempontjából érdemel figyelmet. A táj vonzerejét a változatos domborzat, a viszonylag magas százalékú erdősültség, a vízfelületek jelentik. A változatos arculatú zalai táj természeti szépségekben való gazdagsága, népi hagyományokat és népi emlékeket őrző falvainak néprajzi sokrétűsége, egészséges klímája, valamint értékes gyógyfürdő- és gyógyüdülési adottságai jelentős turisztikai vonzerőt jelenthetnek. Idegenforgalmi szempontból előnyös a falu kedvező földrajzi fekvése is, közelsége a nyugati országhatárokhoz, a megyeszékhelyhez, valamint a Balatonhoz, Hévíz és Kehidakustány termál- és gyógyfürdőihez. A helyi műemlékek és műemlék jellegű épületek (templom, harangláb, Zél-pusztai kápolna), feszületek, táji és természeti értékek megismertetésére stratégiát lehet kidolgozni, és propagandát kell kifejteni. Az idegenforgalom tehát potenciális kitörési lehetőség Zalaszentgyörgy számára, ugyanakkor közelsége és viszonylag olcsó telekárai miatt vonzó céltelepülése lehet a zalaegerszegi munkahellyel és tanulási, továbbképzési lehetőséggel rendelkező családoknak.
A halastavak és környezetük nagy lehetőség a település számára, amennyiben valódi idegenforgalmi attrakció válik belőlük (pl. strand, kemping, üdülő, pihenő- és kirándulóterületek kialakítása, tanösvény létrehozása a védett természeti és művi értékek bemutatásával, a horgászat mellett a vadászat, lovas turizmus lehetőségének megteremtése illetve bővítése stb.).

Az önkormányzat számára nehézséget jelent, hogy ezek a területek magánkézben vannak, kívánatos lenne hosszútávon a közös érdekek mentén egyezségre jutni a tulajdonosokkal.

Vonzerő a turisták számára a víztározó, a műemlék templom, a Zél- pusztai tavak és kápolna, továbbá a csend, a nyugalom, és a természet-közeli környezet.
Rendkívül kedvező fejlesztés a Zalaegerszeget – Zalalövővel összekötő Zala-völgye kerékpárút, amelyhez jelentős turisztikai beruházások kapcsolódhatnak. Az Őrséget a Göcsejjel összekötő kerékpárúton Zalaszentgyörgy - éppen félúton - megfelelő pihenőbázist nyújt a kerékpáros turisták számára közösségi parkjával.

2.5 A térség gazdálkodási hagyományai

Gazdálkodási szempontból a térséget belső önellátás jellemezte. A múlt század közepétől, a mezőgazdaságilag jelentősországrészekkel ellentétben, nem indult meg a nagybirtokosi kapitalizálódás, hanem zömében megmaradt a kisparaszti tulajdonú birtokstruktúra. A kedvezőtlen agroökológiai adottságok miatt a településeken élő családok családfői és felserdült férfitagjai időszaki munkavállalásra kényszerültek, távoli nagybirtokokon vállaltak idénymunkát, hogy így biztosítsák a család megélhetését.
A leglényegesebb művelési ágban, a szántóterület arányában a száz évet átkaroló időszakban nem történt igazán lényeges aránymódosulás. A régió történeti gazdálkodásában igen lényeges kert, gyümölcsös művelési ág viszont a felére zsugorodott.
A gyümölcsfák közel 55 %-a szilvafa, amely a térség meghatározó gyümölcsének tekinthető. A friss szilva, a belőle készített aszalt gyümölcs és lekvár a göcseji ember fontos tápláléka, energia- és vitaminforrása volt. A gyümölcsfák rangsorának második helyén az alma található, mintegy 10 %-os aránnyal.
Említést érdemel még a 6,3 %-os arányt képviselő szelídgesztenye, amely a zalai régió másik fontos és karakteres terméke.
A szilva, az alma, a szelídgesztenye mellett a szórvány gyümölcsösökben közel azonos számban említi a statisztika a körte-, cseresznye-, meggy-, őszibarack- és diófákat.
Emellett azonban szembetűnő a rét-legelő területek több, mint 40 %-os csökkenése.
Az erdőterület viszont örvendetesen, 60 %-kal növekedett, hiszen ez tekinthető a régió racionális és továbbfejlesztendő földhasználatának.
A kedvezőtlen adottságok miatt a termelés költségei magasak, a hozamok szerények voltak, átlagosan 15-20 %-kal maradtak el az országos termésátlagoktól. A mezőgazdasági tevékenységek terén szinte az egyetlen előny a megyeszékhely, Zalaegerszeg közelsége, ahol jelentős élelmiszeripari, feldolgozóipari infrastruktúra alakult ki.
A térségben a mezőgazdaság jelentősége a 70-es évek végétől folyamatosan csökkent. Fogyott a szántóterület, és nőtt az erdőterület aránya.
Jelentősen visszaesett a szarvasmarha állomány, ami arra vezethet vissza, hogy a kistermelők tehénállománya a 90-es évek eleje óta a felére fogyott, miközben a nagyüzemeké stagnált.

2.6 Zalaszentgyörgy hagyományos mezőgazdasági termékei

- méhészet, méztermelés, mely értékesítésre és cserekereskedelemre adott lehetőséget
- takarmánynövények termesztése
- gyógynövények gyűjtése
- gesztenyegyűjtés és értékesítés a városi piacon
- gombagyűjtés és szárítás, melyet önellátásra és cserekereskedelemre használtak
- házi aszalások (szilva, alma) kereskedelmi célból és természetesen önellátásra
- bor, borászati termékek

Ezek a termékek ma is lehetőséget jelentenek az itt élők számára.
A gyümölcstermesztés területén kedvező folyamat indult meg az intenzív almaültetvények telepítésével. A vidék jellemző gyümölcsösei még a körte és a szelídgesztenye.
A mezőgazdaság aránya egyre kisebb a foglalkoztatásban, jövedelemforrásként azonban megnövekedett a jelentősége a tartósan munkanélküli, szakképzetlen falusiak megélhetésében.
Adott a lehetőség a munkaigényes, alternatív mezőgazdasági termények termesztésére is, valamint pozitívumként értékelhető az itt élő emberek alkalmazkodóképessége, kitartása és szorgalma.

A térségben a legtöbb új vállalkozás 1992-1994 között jött létre, a nagyvállalatok létszámleépítésével, illetve megszűnésével párhuzamosan. Az új vállalkozások egy része nem bizonyult életképesnek, ezek mára meg is szűntek. A működő vállalkozások főleg egyéni, családi vállalkozások.

2.7 Állattenyésztés hagyományos termékei

2.7.1 Méz (bioméz előállítása)

A méhészet az állattenyésztéssel foglalkozó vállalkozásokhoz képest viszonylag kis tőkebefektetéssel indítható. A jelenlegi számítások szerint 80-100 méhcsalád tartása esetén a méhészet főállású tevékenységként végezhető.

A bioméz- előállítás feltételei:
A biomézet természetes környezetben gyűjtött vagy vegyszermentes körülmények között termesztett kultúrnövényekből állítja elő a méh. Nem alkalmas olyan terület, amelyet közlekedésből, ipari tevékenységből vagy egyéb forrásból származó szennyeződés ér. A biomézet előállító méhcsaládok kizárólag vegyszermentes területen helyezhetők el.

2.7.2 Kecsketenyésztés

A kecsketartás a kis- és középvállalkozások számára életképes alternatívát jelenthet a kedvezőtlen termőhelyi adottságú területeken, mivel a minőségi kecskehús és tejtermékek iránt növekvő kereslet mutatkozik. A kecskehúsnak a legnagyobb

felvevőpiaca Olaszország. A megtermelt tej és tejtermék eladható mennyisége - még korlátozott, de növekvő tendenciájú - elsősorban a hazai növekvő fogyasztást szolgálja. Számos gazda felismerte, hogy a kecsketartás akkor tud igazán sikeres lenni, ha készterméket adnak el a farmról. Tekintettel arra, hogy a kecske esetében a tej a főtermék, és a hús adja a kisebb bevételt, az előbbiből készített termékek sora jutott el a fogyasztókhoz. A kecsketartók-tenyésztők készítményei mellett kisebb tejfeldolgozó üzemek termékei között is megjelentek a kecsketejből készített sajtféleségek. A kecskesajtot saját receptek alapján, házi körülmények között, nagyon gondos munkával lehet elkészíteni. Mivel a kecskék közel azonos időben ellenek, a tejtermelés is szezonális. A szezonon kívül természetesen a hosszabb érési idejű sajtokat lehet készíteni. A félkemény sajtokat füstöléssel lehet tartósítani.

2.8 Növénytermesztés hagyományos termékei

2.8.1 Vetőmagtermesztés

A térséget ökológiai adottsága, földrajzi elhelyezkedése alkalmassá teszi kiváló minőségű vetőmagtermesztésre. Mivel a térségben egyébként is nagy múltja van a vetőmag előállításnak, célszerű lenne ezzel foglalkozni.
Magyarországon eddig is jelentős volt fűfélék, herefélék, hüvelyesek, egyes olajnövények, vetőmag termelése.

2.8.2 Tökmagtermesztés

A héj nélküli tökmagtermesztés elsősorban azon a vidéken jellemző, ahol nincsenek meg az intenzív növénytermesztés egyéb termőhelyi és közgazdasági feltételei. Az integrációban résztvevő termelők gyakorlatilag beruházási igény nélkül kezdhetik meg a termelést. A termés elérheti a 400-1000 kg/ha értéket, mosott, szárított magra vonatkoztatva.
Eredményes esztendő esetén az árbevétel 50%-a tiszta jövedelemként jelentkezhet. A térségben tökmagolaj üzem is létesült, mely elsősorban a saját termékét dolgozza fel.

2.8.3 Intenzív uborkatermesztés

A közelmúltban az intenzív uborkatermesztés jól jövedelmező vállalkozás volt. A beruházási igénye minimális, a kézi munka igénye viszont nagy. A termesztés minőségére fokozott figyelmet kell fordítani. Értékesítési gondok nincsenek. A piacra jutás biztosabb abban az esetben, ha a termelő a megtermelt uborkát feldolgozza. Házi ízesítésű savanyúságot készít belőle. Ez a munka aprólékos és gondos kézi munkát igényel. Korunk és a fogyasztók elvárásainak megfelelően a termékek ne tartalmazzanak tartósítószert, így értékesítésük könnyebbé válik, hiszen a termék hozzájárul az egészséges táplálkozáshoz.

2.8.4 A Zalai borvidék ökológiája

A Zalai borvidék hazánk, ha nem is az egyik legrégibb, de történelmileg igazolható hogy egykoron a legnagyobb magyar borvidék volt, azonban híre, elismertsége mára

kicsit megkopott, de az itt született borok még mindig csodálatosak. Régi rangját 1998-ban kapta vissza.
Hogy nem méltatlanul nyerte el ezt a státuszt a térség szőlőtermesztése, azt rangos történelmi múltja is igazolja.
Boronapincék sora bizonyítja, hogy több mint 100 éves borászati hagyományokra tekintenek vissza a zalai dombok. A népi építészet e jellegzetes képviselőivel ma már csak ezen a vidéken találkozhatunk.
A Zalai borvidék különleges éghajlatának köszönhetően a zamatos, élénk, savakban gazdag fehér fajták kiváló termőhelye. Zalából még csak néhány borászatnak sikerült kitörnie a „nagy magyar piacra", de ettől függetlenül a sok ezer kis termelő kézműves pincészetében született alkotások is felfedezésre érdemesek.

2.9 Az elsődleges feldolgozás során létrejött helyi termékek

Hazánk támogatja az európai uniós kezdeményezést, amely szerint az országok belső piacait belső termelésből kell ellátni. Ezért fontos, hogy a magyar földben megtermelt termékeket itthon dolgozzuk fel és értékesítsük, ezzel is élénkítve a nemzetgazdaságot. A helyi termékek előállításával hozzájárulunk környezetünk gazdasági fejlődéséhez, az élhető, fenntartható vidéki élethez, és a vidék népességmegtartó erejének növeléséhez.

A **helyi termék fogalma** nincs merev szabályok és fogalmi definíciók közé szorítva. Fő jellemzője, hogy a termelés, feldolgozás es az értékesítés, valamint a fogyasztó a lehető legközelebb vannak egymáshoz, rövid az ellátási lánc. A távolságok azonban értelemszerűen a terméktől, a régiótól és a körülményektől függően változhatnak. Fontos, hogy a helyi termék forgalma, helyi termékek keresletének megerősödése a helyi gazdaságot fejleszti, a helyi szereplőket segíti, őket támogatja, és környezetileg, társadalmilag is a fenntartható gazdálkodáshoz vezet.

Az élelmiszer bizalmi termék. A fogyasztó bizalma, vagy bizalmatlansága befolyással van egy-egy termék pályájára vagy kudarcára. A termelés, élelmiszer előállítás módja és technológiája, az alapanyagok származása, minőségi jellemzői, vagy a termelő-, előállító személye is alakítja a helyi termékek iránti bizalmat. A bizalom alapulhat tapasztalaton, vagy sok egyéb információn. A felkészült, tájékozott helyi termék előállítónak nagyon hamar híre megy, de hamar szárnyra kelnek a rossz hírek is, melyek nemcsak a hibás terméket előállító és értékesítő termelőre nézve hatnak negatívan, de visszavethetik a kiváló helyi termékek iránti általános bizalmat is.

A bizalmat élvező, minőségi helyi termék előállításához legfontosabb a – sok esetben hagyományokból táplálkozó – **termelői tudás és tapasztalat**.
Gyakran hallani, hogy „úgy csinálom, ahogy a nagyapám csinálta, emiatt nem lehet gond!" Ugyanakkor ma már mások az alapanyagok; más a technológia, az elkészített mennyiségek és a fogyasztók, a fogyasztói igények is megváltoztak. Éppen ezért rendkívül fontos a helyi termékek iránti bizalom megszilárdításában a termelők tudásának fejlesztése, még akkor is, ott is, ahol nincs jogszabályban előírt képesítési vagy továbbképzési követelmény.

Sokan, többször hallották már az elhíresült mondatokat: A szennyezés nem olvassa a jogszabályt, nem ismeri a vállalkozási kereteket es lehetőségeket. A szennyezés csak a rá jellemző fizikai, kémiai es biológiai törvényszerűségek alapján „működik". A szennyezéssel az élelmiszerbe került baktériumok – különösen nem kellő hűtéskor – elszaporodnak, ami az élelmiszer romlását vagy a fogyasztók megbetegedését okozhatja. A bizalmat erősíti a védjegy, amely informál a termék megbízhatóságáról, eredetéről, és előállításának megfelelő körülményeiről.

A helyi élelmiszer rendszerek, helyi termékek:

- támogatják a helyi es regionális gazdaságot;
- alapvető szintű élelmiszer-önellátást biztosítanak;
- önfoglalkoztatási lehetőséget, munkahelyeket teremtenek;
- autentikus, hagyományos, eredeti, fenntartható, szezonális vagy egyéb, a helyi lakosság által nagyra értékelt tulajdonságai révén kínálatuk erősíti a társadalmi kohéziót és a közösségi szellemet,
- környezetbarát magatartásra, aktív állampolgári részvételre ösztönzik a helyi közösséget;
- a helyi termékek értékesítése révén a fogyasztók és a termelők szorosabb kapcsolatban állnak egymással,
- a személyes ismeretség révén bizalmi kapcsolat jön létre;
- értékesítése során a termelési rendszerek környezetileg fenntarthatóbbak, csökken az élelmiszerek szállítási útja, egyúttal lehetőség nyílik a szerves hulladékon, maradékanyagokon és megújuló energián alapuló körfolyamatok létrehozására; hozzájárulnak a biológiai sokféleség fenntartásához es a kipusztulóban levő gyümölcs-, zöldségfélék, valamint állatfajok fennmaradásához.

A helyi termékek előállítását és értékesítését számtalan Európai Uniós és hazai jogszabály ösztönzi.
Az uniós minőségrendszerek célja, hogy a fogyasztók számára egyértelműen megkülönböztethetők legyenek azok a termékek, amelyek különleges tulajdonságai egy meghatározott földrajzi területhez köthetők, vagy hagyományos tulajdonságaik különböztetik meg őket más termékektől. Számtalan jó példa van már arra, amikor termelők akár uniós, akár hazai védjegyekkel sikeresen hívják fel a figyelmet a termékükre, és nyerik el ezáltal a fogyasztók bizalmát.

A fogyasztók bizalmát nehéz megszerezni, ám annál könnyebb elveszíteni. Ezért **fontos, hogy a termékek előállítására, minőségére és jelölésére vonatkozó szabályok mindenki számára egyértelműek legyenek**. A jogszabályok önmagukban nem elegendőek, az alkalmazásukhoz segítséget kell nyújtani az előállítóknak, amely lehet oktatás, szaktanácsadás vagy egyéb tudásátadási módszer. A fogyasztókat pedig meg kell győzni arról, hogy gondos munkával, helyi alapanyagokból, helyben előállított termékek vásárlásával nem csak az élelmiszert vásárolják meg, de a helyi termelőket, üzemeket, lakosokat támogatják. Mindemellett pedig aktívan tesznek a környeztünk megőrzéséért.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Zala Megyei szervezete szervezésében **helyi termelői piac** indult Zalaegerszegen 2016 áprilisában.

A zalaegerszegi Piac tér fejlesztése tovább folytatódik, a tervek közt szerepel egy helyi őstermelői és kézműves piac kialakítása, folyamatban van a helyi termelők értékesítési láncolatának megszervezése. Támogatják a hagyományos kertkultúra újraélesztését és a környező településekkel való együttműködést, a kezdeményezés e célokat is szolgálja. A termelői piacon egyebek mellett szörpöket, lekvárokat, növényi olajokat, sajtokat, aszalt gyümölcsöt, húsárut, tojást, fűszernövényeket kínálnak. Ha valaki szeretne helyi őstermelőktől, kistermelőktől, saját gazdaságból származó alapanyagokból előállított minőségi, egészséges, feldolgozott élelmiszeripari termékeket (pl.: sajtokat és egyéb tejtermékeket, lekvárokat, savanyúságokat, mézeket és egyéb méhészeti termékeket, aszalványokat, növényi olajokat, olajos magvak őrleményeit, kolbászokat, szalámikat, gyümölcsleveket, szörpöket, szirupokat, tojást), valamint helyi kézműves termékeket vásárolni, itt mindez elérhető. A környező települések kistermelői számára intenzív értékesítési lehetőséget biztosít a helyi termelői piac.

A helyi termékek megkülönböztetése védjegyoltalommal

A védjegyoltalom célja valamely termék, vagy szolgáltatás megkülönböztetése mások áruitól, szolgáltatásaitól. A lajstromozott védjegy alapján az oltalom jogosultjának kizárólagos joga van a védjegy használatára.

A helyi termékekkel kapcsolatban több önkormányzat rendelkezik védjegyoltalommal. Ezeket a védjegyeket „helyi védjegyeknek” is nevezik.

2.9.1 Alternatív mezőgazdasági vállalkozásokhoz kapcsolódó feldolgozási lehetőségek

2.9.1.1 Erdei termékek gyűjtése, feldolgozása

Az erdei termékek iránti kereslet fokozatosan növekszik. Gondoljunk először az **erdei gyümölcsökre**. A bodzabogyóból, kökényből, áfonyából, galagonyabogyóból és a csipkebogyóból készült teakeverékeket, lekvárokat egyre többen keresik és fogyasztják. Ezeknek a termékeknek a begyűjtése jelentős kézi munkát és helyismeretet igényel. Beruházási igénye viszont annál kisebb. Az aprításhoz, mérlegeléshez és a csomagoláshoz szükséges gépek viszonylag kedvező áron beszerezhetők. Természetesen a piacon való megjelenéshez szükséges valamilyen társulási forma, amely egyrészt magába foglalja azokat a vállalkozókat, akik ezzel foglalkoznak, másrészt az egységes minőséget és megjelenést biztosítja.

Az erdei termékek másik csoportja a **gomba**. A gomba gyűjtése és szárítása szezonálisan ugyan, de több családnak jelenthet jövedelem kiegészítő tevékenységet.

Itt is célszerű lenne egy értékesítési szövetkezés, melynek segítségével nagyobb mennyiségű áruval lehet megjelenni a piacon, másrészt a fogyasztók felé egységes minőséget garantálna. Az erdő termése a makk és a toboz is, melyek a virágboltok és virágkötészetek egyik alapanyaga. Nemcsak a begyűjtésre kellene koncentrálni, hanem ezek otthoni tovább feldolgozására, pl.: festés. Így értékük tovább növelhető minimális beruházással és jelentős kézi munkával.

2.9.1.2 Pálinkafőzés

A térségben a gyümölcstermesztés kultúrájára alapozva több településen működtek bérfőzéssel foglalkozó kis pálinkafőzők. Az utóbbi időben saját gyümölcsösre alapozva a teljes vertikumot átölelő pálinkafőzés is teret nyert, ahol jellegzetes térségi pálinkafajták születtek meg, mint márkatermékek.

2.9.1.3 Tartósítás

Élelmiszereink tartósítására főleg azért van szükség, hogy azok romlását megakadályozzuk, mert:
- élelmiszereink többsége idényjellegű
- a felesleg megmenthető
- tartalékok képződnek
- megkönnyíti a közétkeztetés, piacra vitel és a háztartások munkáját

A térség hagyományaihoz kapcsolódó tartósító kisüzemek:
- gyümölcsfeldolgozó,
- aszaló-szárító üzem

3. A védjegy fogalmi elemei, oltalomszerzés

3.1 Védjegy fogalma, védett védjegyek

A védjegy az egyes áruk és szolgáltatások eredetének azonosítására szolgáló jogi oltalom. Megkülönböztető képessége folytán az áruknak és szolgáltatásoknak sajátos, eltérő jelleget ad, ezzel biztosítva, hogy a fogyasztók (vásárlók) az összetévesztés bármely eshetősége nélkül megkülönböztessék az adott védjeggyel ellátott árukat és szolgáltatásokat mások hasonló áruitól vagy szolgáltatásaitól.

A védjegy továbbá kiemelkedő szerepet játszik a marketingben, és általában a piaci versenyben, lehetővé teszi a fogyasztó számára, hogy kedvező vásárlási tapasztalat esetén később azt újra megismételhesse, illetve kedvezőtlen tapasztalat esetében elkerülhesse a szóban forgó árukat vagy szolgáltatásokat.

A védjegyoltalom azt illeti meg, aki a megjelölést a törvényben előírt eljárás útján lajstromoztatja. Védjegyoltalmat szerezhet bármely természetes és jogi személy, valamint jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, függetlenül attól, hogy folytat-e gazdasági tevékenységet. Többen közösen is megszerezhetik a védjegyoltalmat.

3.2 Kinek, és miért jó a védjegy?

A hosszú távú piaci jelenlét megalapozásának egyik alapfeltétele a védjegy. Minél öregebb, annál szélesebb körben ismert. A védjegy olyan általános információt nyújt, mely alapján a vásárló a terméket vagy szolgáltatást azonnal felismeri, beazonosítja, bizalommal van iránta.
A legsikeresebb védjegyek általában a piacon húsz évnél régebben jelenlévők – értékét dollár milliárdokban mérik. Érthető tehát, hogy évről évre nő a védjegybejelentések száma. Hazánk az Európai Unió tagjaként, közösségi védjegyekkel is bővíti a figyelembe veendő védjegyek körét.
Egy vállalkozás és terméke imázsához hozzátartozik a rájuk jellemző megjelölések - egy-egy jól megválasztott kereskedelmi- és üzletjelző védjegy - megalkotása, népszerűsítése és védelme. A jó védjegy nemcsak informál, megkülönböztet, reklámoz, minőséget jelez, vagy fogyasztót véd: pénzt ér, cégbe apportálható, eladható, használati jog adásával önmagában, de más szolgáltatásokkal és termékekkel együtt is hasznosítható jog.

A védjegynek megkülönböztető képessége folytán fontos szerepe van a piaci versenyben. Elősegíti a fogyasztók tájékozódását a különböző áruk és szolgáltatások között, egyúttal kapcsolatot teremt az áru és annak előállítója, a szolgáltatás és annak teljesítője között. A fogyasztók számára a védjegynek bizonyos minőségjelző szerepe is van, ami azt jelenti, hogy a jól bevezetett védjegy az állandó, jó minőség szimbólumává válik. Mindezekre tekintettel a védjegy kiváló reklámeszköz.

3.2.1 Védjegyoltalom

A védjegy regisztrációval a vállalkozás neve, emblémája vagy termékeinek (szolgáltatásaiknak) elnevezése helyezhető oltalom alá. Amennyiben vállalkozás az oltalmat elnyeri, úgy a védjegyet a megjelölt területen - akár korlátlan ideig - kizárólag a vállalkozás használhatja. A védjegy (akár jóhiszemű) bitorlóját súlyos szankciók fenyegetik.
Minden reklámra, csomagolásra, üzleti levelezésre költött pénz a védjegy ismertségét és értékét növeli. Ezt az értéket védeni kell!

A fogyasztók számára a védjegynek minőségjelző szerepe is van, ami azt jelenti, hogy a jól bevezetett védjegy a minőség szimbólumává válik. A védjegy része a cég vagyonának, tehát részben vagy egészben átruházható, használatára engedély (licenc) adható.

A védjegy használatát a lajstromozástól számított öt éven belül meg kell kezdeni.
Védjegybejelentés előtt védjegykutatás elvégzésére is van lehetőség, sőt ezt kifejezetten célszerű elvégeztetni.

A védjegyoltalom alapján a védjegyjogosult bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül, gazdasági tevékenység körében használ a védjeggyel azonos vagy azzal összetéveszthető megjelölést olyan árukkal és szolgáltatásokkal kapcsolatban, amelyek azonosak vagy hasonlóak a védjegy árujegyzékében szereplőkkel.

A védjegyjogosult kizárólagos használati joga alapján különösen az alábbi cselekmények tilosak mások, például a konkurencia számára:

- a megjelölés elhelyezése az árun vagy csomagolásán,
- a megjelölést hordozó áru, forgalomba hozatala, eladásra való felkínálása, valamint forgalomba hozatal céljából történő raktáron tartása,
- szolgáltatás nyújtása vagy annak felajánlása a megjelölés alatt,
- a megjelölést hordozó áruknak az országba történő behozatala vagy onnét történő kivitele,
- a megjelölés használata az üzleti levelezésben vagy a reklámozásban.

E jogok megsértése a védjegybitorlás. A védjegybitorlót a polgári jogi szankciókon túl esetenként büntetőjogi következmények is fenyegetik.

Védjegyoltalom a bejelentés napjára visszaható hatállyal a lajstromozással, tehát az oltalom megadásával keletkezik. A védjegyoltalomból eredő jogok a lajstromozástól érvényesíthetők (a bejelentés és a lajstromozás közötti időszakra is). A védjegyoltalom a bejelentés napjától számított tíz évig tart és további 10-10 évre meghosszabbítható.

Oltalomban részesülhet minden grafikailag ábrázolható megjelölés, amely alkalmas arra, hogy valamely árut vagy szolgáltatást megkülönböztessen. A megjelölés lehet szó, szóösszetétel, fekete-fehér vagy színes ábra, kép, ezek kombinációja stb. Kizártak azok a megjelölések, amelyek nem alkalmasak a megkülönböztetésre, így amelyek kizárólag olyan jelekből állnak, amelyeket a forgalomban az áru vagy szolgáltatás fajtájának, minőségének, mennyiségének, értékének, földrajzi

származásának vagy egyéb jellemzőjének feltüntetésére használhatnak, vagy szokásosan alkalmaznak.

Nem részesülhet védjegyoltalomban az a megjelölés, amely megtévesztésre alkalmas, amelynek használata közerkölcsbe, illetve jogszabályba ütközne, vagy amelyet rosszhiszeműen jelentettek be. Kizártak az oltalomból az állami felségjelek, egyéb hivatalos megjelölések, vallási vagy egyéb meggyőződést erőteljesen kifejező jelképek. Másnak személyhez fűződő (pl. névhez, képmáshoz) joga, továbbá más korábbi szerzői vagy iparjogvédelmi joga (pl. oltalmat élvező ábra) kizáró oknak minősül. A más által korábban használt megjelölés - a korábbi használó engedélye nélküli és versenytörvénybe ütköző használata esetén - nem lajstromozható.

A védjegytörvény úgy rendelkezik, hogy hasonló áruk (szolgáltatások) tekintetében a SZTNH (Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala) nem vizsgálja a bejelentést, csupán kutatási jelentést küld a bejelentőnek. Az ilyen, ún. "relatív kizáró okot" képez jogosultságoknak a későbbi védjegybejelentéssel szemben történő érvényesítését a törvény az érintett jogosultakra bízza, ezt hívjuk felszólalásnak.

Az európai vagy közösségi védjegy CTM (community trademark) a teljes Európai Unió területén ad jogi oltalmat, mintha az Európai Unió egy ország lenne. 2004. május 1. után automatikusan érvényessé vált Magyarországon az összes (több mint 200.000) közösségi védjegy.

A közösségi védjegybejelentést, a magyar eljáráshoz hasonlóan, csak az ún. abszolút kizáró okok vonatkozásában vizsgálják. Abszolút kizáró ok az is, ha csak egyetlen tagállam nyelvén nincs a megjelölésnek megkülönböztet képessége. Ilyen esetben a bejelentést elutasítják, de az, az egyes tagállamokban nemzeti bejelentéssé alakítható. A relatív kizáró okok vonatkozásában itt is kap kutatási jelentést a bejelentő. Ez a kutatási jelentés azonban csak a korábbi elsőbbségű közösségi védjegyeket tartalmazza, a tagállamok nemzeti védjegyeit nem. Ha a bejelentő nem vonja vissza a bejelentést, úgy egy hónap múlva a megjelölést meghirdetik, közzé teszik. A bejelentés és a közzététel között általában 6 hónap telik el. Ezután kezdődik a 3 hónapos felszólalási időszak. A védjegy megadása ellen egy korábbi védjegy jogosultja szólalhat fel, amelyhez be kell csatolni a bizonyítékokat. Korábbi védjegy alatt nem csak a közösségi védjegyet, hanem az Unió országainak nemzeti védjegyeit (összesen mintegy hárommillió darab) is érteni kell. A felszólaló öt évnél régebbi védjegye esetén bizonyítani kell annak használatát is. A felszólalás során megegyezési lehetőség is van. A költséget általában a vesztes fél fizeti. Amennyiben nem érkezik felszólalás vagy sikertelen, úgy a védjegyoltalmat bejegyzik a lajstromba. A védjegy törlésére - törlési eljárás keretében - természetesen később is van lehetőség.

3.2.1.1 Oltalomképesség feltételei

Védjegy lehet szó, szóösszetétel, beleértve a személyneveket és a jelmondatokat, betű, szám ábra, kép, szín, színösszetétel, hang- vagy fényjel, hologram, sík vagy térbeli alakzat, beleértve az áru vagy a csomagolás formáját, és ezek kombinációja, ha

- megkülönböztetésre alkalmas és grafikailag ábrázolható,

- nem áll fenn a lajstromozásával szemben feltétlen kizáró ok, vagy
- viszonylagos kizáró ok.

Az oltalomképes megjelölésnek megkülönböztető képességgel kell rendelkeznie. Csak a megkülönböztetésre alkalmas megjelölések tudják betölteni a forgalomban a védjegy funkcióit.

A Vt. 1. §- a a védjegy lajstromozhatóságának feltételeit sorolja fel.

A Vt. 2. §- át akkor kell alkalmazni, amikor a megjelölés és az érintett áruk, illetve szolgáltatások között nincs tartalmi kapcsolat, a megjelölés nem alkalmas a más gyártók áruitól vagy szolgáltatásaitól való megkülönböztetésre, illetve ha kizárólag olyan formából áll, amely az áru jellegéből következik, vagy amely a célzott műszaki hatás eléréséhez szükséges.

A Vt. 3. §-át akkor kell alkalmazni, ha egy megjelölés közerkölcsbe ütközik, vagy olyan információt vagy utalást tartalmaz, amely nem felel meg a valóságnak, például az áru vagy szolgáltatás jellege, minősége, földrajzi származása, vagy egyéb tulajdonsága tekintetében alkalmas a fogyasztók megtévesztésére. Továbbá ide tartoznak még kizáró okként a rosszhiszeműen bejelentett megjelölések, a vallási jelképek, állami és egyéb felségjelek (engedély nélküli) használata, illetve az az eset is, amikor a megjelölés lajstromozott földrajzi árujelzőből áll.

A feltétlen kizáró okok némelyike elhárítható lajstromozást gátló akadály. Leíró megjelölések oltalomképessé válnak, ha a bejelentő megfelelően igazolja, hogy az intenzív használat, piaci jelenlét révén a fogyasztók az adott árujelzőt egyértelműen az ő áruihoz, szolgáltatásaihoz kapcsolják. A megtévesztő jelleg sok esetben kiküszöbölhető az árujegyzék megfelelő szűkítésével, az állami jelképeket tartalmazó megjelölések pedig a megfelelő engedély benyújtása után lajstromozhatók.

3.2.2 A védjegy- bejelentési eljárás folyamata

A védjegy-lajstromozási eljárás megindításához **védjegybejelentést** kell benyújtani a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalához (SZTNH). Egy bejelentésben csak egyetlen **megjelölésre** igényelhető oltalom. A védjegybejelentésben meg kell határozni az **árujegyzéket**, azaz azt, hogy a védjegy milyen árukra vagy szolgáltatásokra vonatkozzon.

Az SZTNH a bejelentés benyújtását követően **megvizsgálja, hogy elismerhető-e a bejelentési nap** (a bejelentés tartalmaz-e utalást arra, hogy védjegyoltalmat kérnek, tartalmazza-e a lajstromoztatni kívánt megjelölést, a bejelentő elérhetőségét). Amennyiben a bejelentési nap elismeréséhez szükséges feltételek mindegyike teljesül, az a nap lesz a bejelentés elsőbbségi napja, amikor a védjegybejelentést benyújtották. Amennyiben a felsoroltak bármelyike hiányzik, a Hivatal felhívást bocsát ki a hiány pótlására. Ha a bejelentő a Hivatal felhívására határidőben nem válaszol, nem pótolja a hiányt, a Hivatal úgy tekinti, hogy a bejelentő a védjegyoltalmi igényét nem tartja fenn, ezért a bejelentést **visszavontnak tekinti, amelynek következtében az eljárás megszűnik**. Ha a bejelentő válaszol, a hiánypótlás Hivatalhoz érkezésének napja lesz az elismerhető bejelentési nap.

A bejelentőnek a bejelentés benyújtásától számított két hónapon belül meg kell fizetni a bejelentés **igazgatási szolgáltatási díját**. A díj megfizetésére határidő-hosszabbítás nem adható, az a törvényben kötelezően megszabott határidő, elmulasztásának következményei külön figyelmeztetés nélkül is beállnak. Amennyiben két hónapon belül a bejelentő nem fizeti meg a bejelentési eljárás díját, a Hivatal a bejelentést visszavontnak tekinti. A bejelentési díj a határidő letelte előtt is megfizethető, sőt célszerű a mielőbbi teljesítésre törekedni, hiszen ez esetben a Hivatal hamarabb tudja megkezdeni a bejelentés vizsgálatát.

A bejelentési díj határidőben történt megfizetését követően az **alaki feltételek meglétét vizsgálja** a Hivatal. Amennyiben a Hivatal bármilyen alaki hibát észlel a bejelentésben (pl. nem pontos az árujegyzék vagy egy bejelentésben több megjelölésre igényelték a védjegyoltalmat) szintén hiánypótlási felhívást küld a bejelentőnek. Ha a hiányt a bejelentő határidőben nem pótolja, a bejelentést **visszavontnak tekinti** a Hivatal, amennyiben a hiány határidőben pótlásra kerül, a Hivatal folytatja a bejelentés vizsgálatát.

Ha a bejelentés alakilag rendben van, sor kerül a védjegybejelentés **érdemi vizsgálatára**. A Hivatal megvizsgálja, hogy nem áll-e fenn valamilyen **feltétlen kizáró ok** a megjelöléssel kapcsolatban (pl. alkalmas-e a megjelölés a megkülönböztetésre, nem ütközik-e közrendbe, közerkölcsbe). Ha a bejelentés bármilyen feltétlen kizáró okba ütközik, a Hivatal **nyilatkozattételi felhívásban** közli azt a bejelentővel. Ha a bejelentő a megadott határidőben a felhívásra nem nyilatkozik, a Hivatal a védjegybejelentést **visszavontnak tekinti**. Amennyiben a bejelentő nyilatkozik és azt követően is úgy találja a Hivatal, hogy a bejelentés a nyilatkozat ellenére továbbra sem alkalmas védjegykénti lajstromozásra, a Hivatal a bejelentést **elutasítja**. Ugyanakkor, ha a Hivatal a bejelentő nyilatkozata következtében úgy ítéli meg, hogy a bejelentés alkalmas az oltalomra - nem áll fenn azzal szemben feltétlen kizáró ok –, a bejelentési eljárást folytatásaként a Hivatal elvégzi a **korábbi jogokra vonatkozó kutatást**, és kutatási jelentést készít, amit megküld a bejelentőnek. A **kutatási jelentésben** tájékoztató jelleggel szerepelnek azok a korábbi elsőbbségű védjegyek, amelyeket a bejelentett megjelölés oltalomképessége szempontjából érdemes figyelembe venni.

Ha a kutatási jelentésben olyan lajstromozott védjegy szerepel, amely esetében fennáll az összetéveszthetőség veszélye, a bejelentőnek számolnia kell azzal, hogy védjegyével szemben e korábbi jog(ok) jogosultja esetleg felszólalást nyújt be, vagy felszólalás hiányában a lajstromozást követően törlési eljárást indít. A kutatási jelentésben foglaltak alapján mérlegelheti a bejelentő, hogy folytatja-e a lajstromozási eljárást vagy **visszavonja** a védjegybejelentését azért, hogy elkerüljön egy későbbi jogvitát (felszólalás, törlési eljárás).

A Hivatal ezt követően **meghirdeti** a védjegybejelentést a Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítőben. A meghirdetést követő 3 hónapon belül a védjegybejelentéssel szemben a korábbi jogok jogosultjai, viszonylagos kizáró okok alapján **felszólalást** nyújthatnak be és kérhetik annak elutasítását. A **viszonylagos kizáró okokat** a Hivatal hivatalból nem, csak akkor vizsgálja, ha a bejelentéssel szemben felszólalás érkezik.

A Hivatal írásbeli előkészítés után - ha a felek bármelyike kéri, akkor szóbeli tárgyalás keretében - dönt arról, hogy a bejelentett megjelölést a felszólalás ellenére **lajstromozza**-e avagy **elutasítja** a felszólalás eredményessége miatt. Amennyiben a felszólalásra nyitva álló három hónapos határidő alatt a védjegybejelentéssel szemben nem érkezik felszólalás, a Hivatal a védjegybejelentést **lajstromozza.**

Mit vizsgál a Hivatal?

Az SZTNH a bejelentés benyújtását követően **megvizsgálja, hogy elismerhető-e a bejelentési nap**, továbbá megfizették-e a bejelentési díjat. Ezt követően az **alaki feltételek** meglétét vizsgálja a Hivatal. Ha a bejelentés alakilag rendben van, ezután kerül sor az **érdemi vizsgálatra**. A Hivatal megvizsgálja, hogy nem áll-e fenn valamilyen **feltétlen kizáró ok,** majd a továbbiakban elvégzi a korábbi jogokra vonatkozó kutatást**.** A **kutatási jelentésben** szerepelnek azok a korábbi elsőbbségű védjegyek, amelyeket a bejelentett megjelölés oltalomképessége szempontjából figyelembe kell venni.

3.2.3 Nemzetközi védjegy

A Magyarországon bejegyzett védjegy oltalma csak hazánk területére terjed ki. Lehetőség van azonban külföldi bejelentés megtételére is nemzetközi megállapodás keretében, amely a magyar védjegy kiterjesztéseként fogható fel. A magyar bejelentést követő 6 hónapon belül a magyar bejelentés napját külföldön elfogadják elsőbbségi napként.

3.3 Védjegy, eredetvédelem, logó

Egy terméknek és földrajzi származásának védelme jelenti a múlt és a jövő védelmét is. Magyarországnak örökségei vannak egyes mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek terén, amelynek jellegzetessége az eredetükből, egy bizonyos földrajzi régióhoz való kötődésből és tradicionális módszereken alapuló előállításból táplálkozik. A termékek eredetének védelme és ezzel együtt a hagyományok megőrzése a jövő védelmét jelenti.
A földrajzi jelölések védelme előnyös a fogyasztók jogai tekintetében is, mivel e termékek alapanyagai jól ismert, megbízható forrásból származnak, megfelelnek egyfajta tanúsítási rendszer követelményeinek (termékleírás), továbbá a származás és a speciális előállítási módból kifolyólag, megkülönböztetett minőséggel rendelkeznek.

A fogalmak tekintetében megkülönböztetjük a:

1. **Minőségvédelmet,** mely alapvetően az analitikai paramétereket jelenti.
2. **Származásvédelmet,** mely azt a földrajzi helyet jelöli, ahonnan a termék származik. A termék származási helye és a minősége között nincs kapcsolat.
3. **Eredetvédelmet,** mely a földrajzi helyet jelöli, ahonnan a termék származik. A termék származási helye és a minősége között fennáll a kapcsolat.

A logó láttatja és megkülönbözteti, a szlogen összefoglalja a védjegy lényegét.

Magyarországon oltalmat kaphat minden grafikailag ábrázolható megjelölés, ha megkülönböztetésre alkalmas, illetve használata révén megkülönböztető képességet szerzett.
Lehet szó, szóösszetétel, betű, szám, ábra, kép, sík vagy térbeli alakzat, beleértve az áru vagy csomagolás formáját, szín, színösszetétel, fényjel, hologram, hang és mindezek összetétele is.
Térségi védjegyeket azokban a régiókban érdemes használni, amelyek nagy hagyományokkal rendelkeznek a termék előállítás terén. Ebben az esetben a fogyasztónak nem az alapanyag, hanem a térség jó hírű múltja az üzenet, vagyis azért veszi meg a terméket, mert biztos abban, hogy az ott előállított terméknek kiváló minősége van.

Fontos, hogy a logó kiváló minőséget takarjon, mert egyrészt reprezentálja az adott térséget, másrészt fenn kell tartania a bizalmat a termék iránt. A térségi termelők számára felállított tanúsítási rendszer működése biztosíték lehet a megfelelő termékminőség eléréséhez.

Az eredetvédelem egyike a termék eladhatóságát növelő marketingeszközöknek, ami alternatív termékek esetén is sikerrel alkalmazható. A termelési rendszer ugyan nincsen ellenőrizve, de az alapanyag igen, vagyis pontosan lehet tudni, hogy milyen speciális növény- vagy állatfajtából készült a termék. Az Unió egyes tagállamai már korábban alkalmaztak ún. ellenőrzött eredet-megjelöléseket, amelyek értelmében a fogyasztó úgy vásárolhatott jó minőségű élelmiszereket, hogy annak előállítási módja és eredete garantált volt. A fogyasztók a kiváló minőséget sok esetben azzal látják bizonyítottnak, ha azonosítható földrajzi eredetű mezőgazdasági terméket vagy élelmiszert vásárolnak.

3.4 Védjegyek, védjegyrendszerek és földrajzi árujelzők

A védjegy az árujelzők legfontosabb fajtája. Mindennapjaink ma már elképzelhetetlenek védjegyek nélkül, mint ahogy a gazdasági verseny sem alakulhatott volna ki és érvényesülhetne az alapvető versenyeszköznek számító védjegyek hiányában.

Jellemzői:
- Gazdasági jelentőség
- Megkülönböztető funkció
- Gyártó és a termék közötti kapcsolat
- Minőségjelzés
- Reklám
- Jó hírnév
- Technológia átadás

3.4.1 Nemzeti védjegyrendszer

Védjegyoltalmat lajstromozással Magyarországon a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalhoz (SZTNH) benyújtott védjegybejelentéssel és Európai közösségi védjegybejelentéssel lehet szerezni. Külföldiek számára nemzetközi bejelentéssel a védjegyek nemzetközi lajstromozásáról szóló Madridi Megállapodás és a Madridi

Jegyzőkönyv alapján is jogosultság szerezhető. Külföldi bejelentőknek belföldi lakóhellyel rendelkező képviselőt kell megbízniuk képviseletükkel. Hazai bejelentőknek nem kötelező képviselőt megbízni, de szükség esetén a bejelentés elkészítésében szabadalmi ügyvivők vagy ügyvédek nyújtanak segítséget.

3.4.2 Közösségi védjegyrendszer

A közösségi védjegyrendszer az iparjogvédelmi integráció legmagasabb fokát valósítja meg: az Európai Közösség egységes piacához igazodó, a Közösség egész területére kiterjedő oltalmat biztosít egységes és autonóm szabályok szerint.

A közösségi védjegyrendszer működtetéséről a közösségi védjegy- és mintaoltalmi hivatal, a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (védjegyek és formatervezési minták)
- gondoskodik. A jogorvoslati fórumrendszer egyes szintjeit a fellebbezési tanácsok, az Európai Bíróság Elsőfokú Bírósága és végső soron maga az Európai Bíróság töltik be.

3.4.3 Nemzetközi védjegyrendszer

A Magyarországon bejegyzett védjegy oltalma csak hazánk területére terjed ki. Lehetőség van azonban külföldi bejelentés megtételére is nemzetközi megállapodás keretében, amely a magyar védjegy kiterjesztéseként fogható fel. A magyar bejelentést követő 6 hónapon belül a magyar bejelentés napját külföldön elfogadják elsőbbségi napként.
Nemzetközi védjegybejelentést az alábbi országokba lehet tenni: összes szomszédos ország, összes volt és jelenlegi "szocialista" ország (pl. Oroszország, Kína), illetve utódállamai; észak-afrikai országok, szinte teljes Európa, Ausztrália, Japán, USA. Ezekben az országokban közvetlenül képviselhet a védjegybejelentés az említett nemzetközi eljárás során. Külföldi partnerek útján egyedi védjegybejelentést tudunk tenni mintegy 145 országban.

3.4.4 Földrajzi árujelzők

Magyarország gazdaságában a mezőgazdaság és az élelmiszeripar különös fontosságú. Emiatt a hazai és a nemzetközi piacon való sikeres részvétel szempontjából egyaránt fokozottan kell számolni annak a versenyeszköznek a szerepével, amelyet a földrajzi árujelzők (Vt. 103.§.(1)), azaz az eredet-megjelölések (Vt. 103.§.(3)) és a földrajzi jelzés (Vt. 103.§.(2)) használata és jogi oltalma biztosíthat. Az "ország-image"- t testesítik meg az olyan megjelölések, mint pl. a szegedi paprika, a gyulai kolbász, a makói hagyma, a tokaji bor, az egri bikavér.

3.5 Áruvédjegy, közösségi marketing

Az élelmiszer-termelés normális állapota fejlett gazdasággal rendelkező országokban a túltermelés. Az élelmiszer hazai elhelyezésének nehézségei, az importárukkal szembeni kiállás, illetve a bejutási lehetőség elérése más országok piacaira a kitűnő minőséget, sőt, ezen túl még valamilyen különleges követelménynek való megfelelést tette szükségessé.
A védjegy- mely köré a szervezet alakul - jól ismert Nyugat-Európa országaiban.

A védjegyek mögött álló követelményeket általában a termelőkből, feldolgozókból álló szervezetek fogalmazzák meg, azután az illetékes állami szerv is jóváhagyja azokat.

A védjegy támasztotta követelmények kidolgozása, elfogadtatása mellett legfontosabb feladat az ellenőrzés megszervezése. A végtermék tulajdonságainak analitikai megfigyeléseit és a termelés folyamatának ellenőrzését más-más szervezetek végzik.

A védjegyközösségeknek tehát fontos feladatai:
- a minőség biztosítása
- követelmények kidolgozása
- minőségi szint megállapítása
- az ellenőrzési eljárás meghatározása
- minőség-ellenőrzés
- a termelési folyamat
- a végtermék
- a védjegy korrekt használatának ellenőrzése

3.6 Nemzetközileg elismert védjegyek kapcsolódási pontjai a tervezett SZENTGYÖRGYIKUM VÉDJEGY rendszeréhez

Zalaszentgyörgy térségében a környezeti és természeti adottságok messzemenően alkalmassá teszik a térségben az egészséges, ökológiai és természet-közeli vagy bio módszerekkel történő termék- és nyersanyag előállítást, melyek iránt elsősorban az élelmiszerek terén fokozatosan növekszik az igény. Ezért a nemzetközileg elismert védjegyrendszerek közül ezeknek a környezettudatosságra nagy hangsúlyt fektető szabványok, védjegyek alkalmazásának lesz jelentősége.

Az ökológiai gazdálkodás és minősítési rendszer
Az ökológiai (más szóval organikus, biológiai) gazdálkodás immár több évtizedes sikeres nemzetközi múltra visszatekintő és több évszázados magyar gazdálkodási gyakorlatból táplálkozó elméleti rendszer. A szokványos, természetidegen anyagokat felhasználó kis- és nagyüzemi mezőgazdasági termelés halmozódó káros következménye nélkül képes terményt, terméket, élelmiszert előállítani. Alapja az ősrégi, csak a legutóbbi időben feledésbe merült tétel, miszerint a mezőgazdaság nem egyszerű élelmiszertermelés. Bízvást nevezhetjük alkalmazott környezetvédelemnek. Munkafolyamatai elválaszthatatlanok a természet bonyolult kölcsönhatásaitól csakúgy, mint az emberi közösségtől, annak tudásától, erkölcsi tartásától, szépérzékétől.

Az ökológiai termelés módszerei nagymértékben különböznek az iparszerű eljárásoktól. Az utóbbiak a termelést csak fokozódó idegenanyag-bevitellel (műtrágyák, szintetikus rovar-, gomba- és gyomirtók) és túlzott energia-felhasználással (nagyteljesítményű erőgépek, eszközök) tartják fenn. Egyúttal szennyezik, pusztítják, károsítják az életteret. Termékeik pedig gyakran tartalmaznak az egészségre káros szermaradványokat.

Az ökológiai gazdálkodás olyan fenntartható, változatos, kiegyenlített, környezetóvó, jövedelmező mezőgazdasági rendszerek létrehozására törekszik, amelyek értékes táplálékot állítanak elő.

Alapelvek

- Minden környezetszennyező technológia mellőzése (különös tekintettel a mérgező vegyületeket tartalmazó szintetikus anyagokra, könnyen oldódó műtrágyákra, antibiotikumokra, hormonokra, géntechnikákra stb.)
- Olyan változatos termelési szerkezet és vetésforgó létrehozása, amelyek kialakításában a főszerep a helyi körülményekhez alkalmazkodó fajokra, ill. fajtákra hárul
- A talaj természetes termékenységének folyamatos fenntartása és javítása
- Az állattartás beillesztése a gazdálkodás rendszerébe
- A meg nem újuló energiaforrások lehető legtakarékosabb igénybevétele, helyettük megújuló, illetve a keletkező melléktermékek újrahasznosításából származó anyagok célszerű felhasználása
- Az egyes fajok és fajták természetes igényeit kielégítő növénytermesztési és állattartási módszerek alkalmazása
- A helyes gazdálkodási szemlélet: emberléptékű területeken a természetes körfolyamatokra épülő létforma kialakítása, védelme, lehetőleg a gazdálkodás jövedelmezőségének javítása, a tisztességtelen verseny megakadályozásával

Ilyen módon szavatolható a környezet egyensúlyának megőrzése mellett

- a kiváló beltartalmú,
- nagy biológiai értékű
- egészséges
- káros anyagoktól zömében mentes
- jóízű és megfelelő mennyiségű termék előállítása.

Az ilyen terméket minősítő védjeggyel védik a hamisítás ellen.

Az ökológiai gazdaság sikeres működésében igen nagy az ember szerepe. Természetesen, az iparszerű, szokványos mezőgazdasági termelés is megkövetelte a termelők szellemi közreműködését, de az fokozottan érvényes az ökológiai gazdálkodásra, éppen szelíd vagy környezetkímélő eljárások sajátosságai miatt.

Ezekkel a módszerekkel ugyanis csak úgy lehet kellő eredményt elérni, ha a gazdálkodó állandó figyelemmel kíséri a természeti folyamatokat. Csak akkor várható jó eredmény, ha haladéktalanul észreveszi a föld, a növények, az állatok változásait; felismeri azokat a mozzanatokat, amelyek befolyásolják a termelést. Képes dönteni a beavatkozás mikéntjéről, hiszen már nem használhatja az erős és gyors hatású vegyszereket.

Ehhez a természet és a termelési módszerek összehangolása, jóval mélyebb ismerete szükséges, mint amennyivel a recepteket gépiesen végrehajtó szakember beéri. Súlyos félreértésen alapul az a nézet, hogy a módszerek a biogazda ösztönös tudásából fakadnak. Ezeket az eljárásokat ugyanúgy meg kell tanulni, mint bármely más módszert.
Bár az ökológiai módszerek jellegüknél fogva összehasonlíthatatlanul veszélytelenebbek a szokványosnál, hibás használatuk szintén károsítja a

környezetet, elindíthat nemkívánatos folyamatokat. Alkalmazásuk során tehát szükség van a rendszeres megfigyelésre.

Az ökológiai gazdálkodás legfontosabb sajátossága, hogy a termelés, feldolgozás, értékesítés és fogyasztás minden lépésben az azt végző ember öntudatára és felelősségérzetére épít. Az ökológiai gazdálkodás módszereit lehet ellenőrizni, de azok sikere végső soron mindig is a termelést végzők egyéni belátásán múlik. Ezért a mezőgazdaság teljes láncolatában fontos és szükséges a bizalom, valamint a személyes kapcsolatok kialakítása a termelő-feldolgozó, feldolgozó-vásárló között. Kedvező esetben ez a lánc nagyon lerövidül, és a termelőtől egyenesen a fogyasztóhoz kerül a termék.

3.7 A védjegyrendszer alkalmazása Zalaszentgyörgy térségében

Zalaszentgyörgy kiemelkedő eredményeket tud felmutatni a helyi termékek, helyi értékek megőrzésével a hagyományos helyi termékre alapozott öko-szociális helyi gazdaság kialakításában.

A védjegyrendszer kialakításával indukálhatók a helyi termékek revitalizálására, piacosítására, új termékek bevezetésére tett erőfeszítések. A védjegy oltalom kialakításával a helyi termékek marketingje felerősödik, jobban eladhatóvá válnak a térségen belül és kívül egyaránt. Helyi/térségi minőségi garanciák szükségesek a helyi termékek piacra juttatásához és ezt a garanciát a védjegyrendszer kialakítás biztosítja.

Ezáltal azonosítható lesz a termék előállítója, szavatolható a minősége, s biztosítható a terület termékeinek hitelessége. A térségben a gazdálkodási hagyományokra épülő termelési, termőhelyi adottságok miatt speciális élelmiszer és nem élelmiszer alapú termékek termelődnek. Ezek versenyképességének fokozása érdekében egy olyan minőségbiztosítási rendszer kidolgozása szükséges, amely magában foglalja mind a termelés, mind pedig az értékesítés folyamatát, illetve amelynek segítségével korszerű, piaci igényeken alapuló termékszerkezet kerülhet kialakításra. A védjegyrendszer kidolgozása, tanúsíttatása, kialakítása és működtetése a térségben működő termelőknek külön-külön többletköltséget jelent. A Szentgyörgyikum Védjegyrendszer lehetővé teszi egy egyszerűbb, költségkímélőbb és ellenőrizhetőbb rendszer működését.

4. A védjegyoltalom jogi háttere

4.1 A magyar és a közösségi védjegyjog

A védjegyek jogi védelme nemzetközi és hazai viszonylatban is évszázados hagyományra tekint vissza, a védjegyoltalom az iparjogvédelem egyik legpatinásabb és legfontosabb formájának számít. A védjegyoltalom egyidős a modern gazdasági verseny és a nemzetközi kereskedelem kialakulásával, mert annak egyik nélkülözhetetlen előfeltételét jelenti.

Magyarországon az elmúlt években ugrásszerűen megnőtt a védjegyek iránti érdeklődés. A piacgazdaság kialakulása, a külföldi tőke beáramlása, a külkereskedelem súlypontjának áthelyezése, valamint a privatizáció felértékelte a védjegyeket, visszaállította eredeti jelentőségüket és rendeltetésüket.
A hazai vállalkozások hamar felismerték a védjegyek fontosságát a gazdasági versenyben és a fogyasztókkal való kapcsolattartásban, a külföldi cégek pedig a rendszerváltozást követően hazánkat is a lehetséges piacok közé sorolták, ami szükségessé tette szemükben védjegyeik magyarországi oltalmának biztosítását.

Az Országgyűlés a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról törvényt alkotott a magyar piacgazdaság fejlődésének előmozdítása, az áruk és szolgáltatások megkülönböztetésén alapuló verseny feltételeinek erősítése és a fogyasztók tájékozódásának elősegítése érdekében, összhangban a Magyar Köztársaság nemzetközi kötelezettségeivel.

A szabályozás magyar vonatkozású jogforrásai:

1. 1997. évi XI. törvény a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról
2. 16/ 2004. (IV.27.) IM rendelet a védjegybejelentés a földrajzi árujelzőre vonatkozó bejelentés részletes alaki szabályairól
3. 124/ 2007. (V.31.) Korm. rendelet a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek földrajzi árujelzőinek oltalmára és a termékek ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokról
4. A Tanács 207/2009/EK rendelete (2009. február 26.) a közösségi védjegyről

- Kizárólagos használat
- Az oltalom időtartama
- A védjegyoltalom feltételei
- Abszolút kizáró okok
- Relatív kizáró okok
- A védjegyoltalom terjedelme
- Adatszolgáltatás szabadalmi ügyvivő felé
- Díjazás

A bejelentés Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala felé fizetendő hatósági díja 3 áruosztályig összesen 74.800,- Ft (a 4. osztálytól 32.000,- Ft/osztály).

4.2 Földrajzi árujelzők a magyar és közösségi jogban

A földrajzi árujelzőkre vonatkozó magyar szabályozását az 1997. évi XI. törvény tartalmazza, a közösségi jogforrás pedig a 2081/92/EGK rendelet.

Földrajzi árujelzőnek tekinthető **valamely táj vagy helység neve**, amelyet az e helyről származó - **a meghatározott földrajzi területen termelt, feldolgozott, illetve előállított** olyan termék megjelölésére használnak, amelynek **különleges** (az EGK rendeletben: adott földrajzi területnek tulajdonítható sajátos) minősége, hírneve vagy egyéb jellemzője alapján egyértelműen megkülönböztethető.

A földrajzi árujelző lajstromozásának konjunktív feltétele **az adott helyről való származás** és **a különleges (sajátos) minőség igazolása**, mely alapján nyilvántartott földrajzi árujelzők két típusát különböztetjük meg:

1. ha a különleges minőség kizárólag az adott helyre jellemző természeti feltételektől függ, **földrajzi jelzésről beszélünk**, ez az árujelző **passzív típusa** (pl. tapolcai bauxit);

2. ha a különleges minőség a természeti és emberi tényezők (művelésmód, technológia stb.) együttes megléte esetén igazolható**, eredet megjelölésről** van szó, ez az árujelző **aktív típusa** (pl. tokaji bor).

A közösségi rendelet a nemzeti szabályozáshoz képest további szigorításokat tartalmaz. Élelmiszerek esetén oltalom kizárólag sörre, természetes ásvány- és forrásvizekre, növényi kivonatokból készített italokra, kenyérre, péksüteményekre, cukrászsüteményekre, cukorkaárukra, kétszersültekre, kekszekre és egyéb pékárukra, mezőgazdasági termékek esetén szénára, illóolajokra, valamint természetes enyvekre és gyantákra szerezhető. Borok esetében az EU piacain a 3201/ 90/ EGK rendelet alapján, a tagállamok, illetve az EU és az importőr országok közötti megállapodással szerezhető csak oltalom.

Az Európai Unión belül is folynak viták egyes eredetű megjelölések alkalmazása kapcsán. Az egyik álláspont szerint, amikor egy vállalkozó földrajzi árujelző alkalmazása útján kívánja termékét magasabb minőségű termékként feltüntetni, ezzel elvileg megvalósul a különböző földrajzi területeken működő vállalkozások közötti diszkrimináció, azaz sérülnek a közösségi versenyjog szabályai és az egységes belső piac elve.

Emiatt szerepel az EGK rendeletben a „különleges” jelző helyett a „sajátos minőség” szókapcsolat. A másik álláspont viszont az Unió világkereskedelmi pozíciójának növelése érdekében azt próbálja elérni 41 európai eredet megjelölés - köztük a magyar tokaji név - esetében a WTO fórumain, hogy a világkereskedelmi szervezet az összes tagállamában biztosítson termékeik számára kizárólagosságot hasonló feltételekkel, mint ahogy az EU tagállamai között jelenleg életben van.

A földrajzi árujelző oltalma együttesen illeti meg azokat, akik a bejelentett termékleírásnak megfelelően termelnek, függetlenül attól, hogy ki igényelte a

lajstromozást. A földrajzi árujelző oltalma a bejelentés napjára visszaható hatállyal a lajstromozáskor keletkezik és korlátlan ideig tart.

4.3 Egyes speciális védjegyfajták magyar és uniós szabályozása

4.3.1 Együttes védjegy

Az együttes védjegy valamely társadalmi szervezet, köztestület vagy egyesülés (a továbbiakban szervezet) tagjainak áruit vagy szolgáltatásait különbözteti meg mások áruitól vagy szolgáltatásaitól; a megkülönböztetés alapja az együttes védjeggyel megjelölt áruk vagy szolgáltatások minősége, származása vagy valamely egyéb tulajdonsága.

Az együttes védjegyre a társadalmi szervezet szerezhet oltalmat, azonban saját maga a védjegyet nem használhatja, a használatra ugyanis tagjai jogosultak. Az együttes védjegy nem közös védjegy, amelynek több jogosultja van. Az együttes jelző azt fejezi ki, hogy a védjegyjogosult társadalmi szervezet mindenkori tagjainak együttese, (bármelyikük) jogosult a védjegy használatára. A tagsági viszony feltétele meghatározott előírások és követelmények elfogadása, amelyet szabályzatban rögzítenek, s a védjegyjogosult ellenőrzi ezek betartását. Ennek következtében az együttes védjeggyel megjelölt áruk vagy szolgáltatások valamilyen olyan közös tulajdonsággal rendelkeznek, ami megkülönbözteti azokat a társadalmi szervezeten kívülállók áruitól, szolgáltatásaitól.

Az együttes védjegy speciális védjegyfajta, s ezért bejelentésére, használatára, megszűnésére, az oltalomból eredő jog érvényesítésére különleges szabályok vonatkoznak. Az együttes védjegy oltalmának és bejelentésének nélkülözhetetlen feltétele, illetve kelléke a használatáról rendelkező szabályzat, amelyet az együttes védjegyre jogosult társadalmi szervezet állapít meg. A szabályzatnak tartalmaznia kell a védjegyjogosult társadalmi szervezet elnevezését és székhelyét, a védjegy használatára jogosult tagok felsorolását, a tagság feltételeit, a védjegy használatának ellenőrzésére vonatkozó előírásokat, és a jogosulatlan védjegyhasználattal szembeni fellépés rendjét. (A jogszabály értelmében a tagok csak a védjegyjogosult beleegyezésével léphetnek fel bitorlás esetén, a védjegyjogosult által indított perbe azonban beavatkozhatnak.)

A védjegyoltalom fenntartása szempontjából az együttes védjegy használatának minősül, ha a védjegyet a társadalmi szervezet bármelyik tagja használja. Az együttes védjegy oltalma megszűnik akkor is, ha jogosultja jogutód nélkül megszűnik.

4.3.2 Tanúsító védjegy

A tanúsító védjegy meghatározott minőségű vagy egyéb jellemzőjű árukat vagy szolgáltatásokat különböztet meg más áruktól vagy szolgáltatásoktól azzal, hogy a szóban forgó meghatározott minőségüket vagy jellemzőjüket tanúsítja. A tanúsító védjegy jogosultja ezért csak az áru vagy szolgáltatás minőségének tanúsítását végző szervezet lehet.

Nem szerezhet oltalmat ilyen védjegyre az a vállalkozás, amely saját maga a tanúsított áru gyártója, importálója, forgalmazója, vagy a szolgáltatás nyújtója, sem pedig az ilyen vállalkozásokkal tartós jogviszonyban álló, vagy azzal a versenyszabályok értelmében összefonódott vállalkozás.

A védjegy jogosultja a tanúsító védjegyet saját maga nem használhatja. A védjegyet a jogosult engedélye alapján használhatják azok, akiknek árui vagy szolgáltatásai megfelelnek az előírt minőségi követelménynek, vagy egyéb jellemzőknek. A védjegy használata tanúsítja, hogy a termékek vagy szolgáltatások megfelelnek e követelményeknek.

A tanúsító védjegy oltalmának is feltétele a szabályzat, amelynek tartalmaznia kell a védjegyjogosult elnevezését és székhelyét, az árujegyzékben szereplő árukra, illetve szolgáltatásokra vonatkozó minőségi követelményeket, a minőség tanúsításának szabályait, a védjegyhasználat feltételeit, a védjegyhasználat ellenőrzésére vonatkozó előírásokat és a jogosulatlan védjegyhasználattal szembeni fellépés rendjét.

A tanúsító védjegyet az különbözteti meg az együttes védjegytől, hogy a tanúsító védjegyhez nincs szükség szervezetben való tagságra. A védjegy használatának nem a szervezetben való tagság, hanem a jogosult engedélye a feltétele. A jogosult pedig nem csak ellenőrzi a védjegy használatát, hanem a védjegy használatának engedélyezésével kifejezetten tanúsítja, hogy a védjeggyel előállított termékek és az azzal nyújtott szolgáltatások megfelelnek a szabályzat szerinti minőségnek vagy egyéb tulajdonságoknak. Egyébként a tanúsító védjegyre vonatkozó előírások megegyeznek az együttes védjegyre irányadó rendelkezésekkel.

5. A „Szentgyörgyikum” védjegyrendszerben javasolt - részben és egészben feldolgozott - termékek, termékcsoportok és szolgáltatások

A védjegyrendszer kialakításához számba vettük a Zalaszentgyörgyön található, létrejövő termékeket, szolgáltatásokat, hiszen ezeket a termékeket kívánja bevonni a térség a **Szentgyörgyikum Védjegy** használatába.

Az elsődlegesen feldolgozott, vagy helyben nyersanyagként értékesített tradicionális Zalaszentgyörgyre jellemző termékek esetében a piacra jutás feltételeit helyben kell megteremteni feldolgozókkal, csomagolással, eredetvédelem kialakításával, a védjegyrendszer kidolgozásával, kihasználva az egészséges és a biotermékek iránti igény növekedését.

Csak így van lehetőség a még létező hagyományos termékek piacra segítésével ezekből a termékekből is jövedelmet biztosítani a helyi lakosság számára. Ezek a termékek ugyan előfordulnak a térségben, de általában kisebb mennyiségben, mint amennyivel a piacon meg lehet jelenni. Értékesítésük sokszor létkérdés a termelőik, szolgáltatóik számára, mert jövedelmet jelent. A védjegy használata ezeknek a kis mennyiségű áruknak a piaci pozícióját is alapvetően javítja. Ide tartoznak a helyben termelt és előállított vagy beszerzett nyersanyagok feldolgozásával létrehozott jól elkülönülő természetes anyagú, vagy szolgáltatások esetén a helyi autentikus hagyományokra épülő, azokat őrző tevékenységek, mint termékek.

5.1 Élelmiszerek

5.1.1 Tökmag, tökmagolaj

Régebben a családi szükségleteknek elegendő mennyiséget készítettek, ma már kiskereskedelmi mennyiségben előállított termék. Héj nélküli tökmagfajták: Szentesi futó, Kátai és Gleisdorfi termesztett fajtákból sorközműveléssel, augusztus végi szeptember elejei szüreteléssel.

A tökmagolaj készítés nagy múltra tekint vissza az Őrség, Hetés vidékén, a héj nélküli tökmagtermesztés elsősorban azon a vidéken jellemző, ahol nincsenek meg az intenzív növénytermesztés egyéb termőhelyi és közgazdasági feltételei. Göcsejben is sokan próbálkoztak ezzel a termékkel, mostanra azonban a próbálkozások nagyrészt elhaltak. Zalaszentgyörgyön - igaz, kis mennyiségben, de – felfutóban van a tökmagolaj előállítása.

A tökmag a **sütőtök magja**, melyet héjastól rágcsálunk, fogyasztunk, de nagyon finom **alapanyaga kenyereknek, pogácsáknak** is. A tökmag **olaját kipréselve igazi különlegességet** kapunk.

Hogyan készül a tökmagolaj?

A folyamatot - mely során az olajat kinyerik - **olajütésnek** hívják. Nincs jobb a friss, még meleg tökmagolajnál. A tökmagolaj készítése hosszú és fáradságos folyamat.

Az első lépés a köpesztés, amikor **a tökmag héját eltávolítják**, bár manapság sok helyen ez kimarad, mert héj nélküli magokat tartalmazó tököket termesztenek. A tökmagokat **ledarálják, sóval és vízzel összegyúrják, pörkölik, majd préselik**, ez utóbbi folyamat az **olajütés**. A mechanikus préssel kinyert olaj tartályban történő ülepítés után, palackozva kerül konyháinkba.

Az extra szűz 100%-os saját termelésű olaj kiváló minőségű alapanyagból készül, tartósítószert és adalékanyagot nem tartalmaz. Sötétzöld színű, ízében és illatában intenzíven fellelhető az alapanyag karakteres íze.

A tökmagolaj jótékony hatását a magas Omega6 telítetlen zsírsavtartalmának és gazdag E- és F- vitamin tartalmának köszönheti.

Egészség

- fontos szerepet játszik a prosztatarák megelőzésében
- csökkenti a megemelkedett koleszterinszintet, amellyel csökkenthető a szívinfarktus kialakulásának veszélyét
- erősíti az immunrendszert
- lassítja a szervezet érelmeszesedési folyamatát
- előnyösen befolyásolja az agyi keringés normális állapotának fenntartását
- elősegíti a fogyókúra során a zsírszövetek lebontását
- segít a terhesség korai szakaszában jelentkező spontán vetélések kivédésében, valamint a terhesség során a magzat idegrendszerének kifejlődésében
- lassítja a szervezet öregedési folyamatait segíti a legyengült szervezet felépülését a betegség utáni lábadozás szakaszában

Felhasználás

- A tökmagolaj gyógyászati felhasználása mellett kulináris célokra is kiválóan alkalmas.
- A magból készült olajat használják salátákhoz, pár cseppet tesznek a levesekbe és kifőtt tésztákra, de alacsony égési hőmérséklete miatt sütésre nem alkalmas.
- Jól használható nyers zöldségekhez és gyümölcsökhöz, kifejezetten aromás íze pikánsan „fűszerezi” ételeinket.
- A tökmagolaj feszesíti és erősíti a kötőszövetet, ezért jól alkalmazható masszázsokhoz is.

5.1.2 Gyümölcspálinka

A gyümölcstermesztéshez kiváló éghajlaton, kitűnő zamatú és nagy mennyiségben rendelkezésre álló gyümölcs alapanyagokból jó minőségű pálinkafajtákat állítanak elő, kisüsti pálinkafőzés hagyományos módján kizárólag gyümölcscefréből. A pálinka jövedéki termék, ezért a bérfőzésben előállított otthoni mennyiséget nem lehet piacra vinni. A bérfőzdék oldhatnák meg a teljes folyamat végigkövetésével a göcseji gyümölcspálinkák piacra kerülését. A térségben néhány pálinkafőzde már így működik.

A **pálinkafőzés** a pálinka elkészítésének legfontosabb része, olyan biokémiai folyamat, amely az erjesztésből, a lepárlásból és az érlelésből áll. A gyümölcsfeldolgozás technológiája ennél összetettebb, többlépcsős folyamat. Része a gyümölcs válogatása, a mosás, a gyümölcs megfelelő aprítása, magozása, az enzimes kezelés és a pektinbontás, a pH-védelem: savazás kénsavval vagy foszforsavval, az erjesztés, majd végül a lepárlás.

Aki maga főzi a pálinkáját, az

- pontosan tudja, hogy mi kerül a pálinkafőzőbe,
- maga dönti el, hogy a mennyiségre, vagy a minőségre helyezi a hangsúlyt,
- a saját ízlésének megfelelő pálinkát főz,
- a pálinkafőzés egész folyamatát felügyeli,
- azt a pálinkát issza, amit főzött.

Zalaszentgyörgyön először hobbyként, kedvtelésből készítettek pálinkát. Ám azóta már tudatosan törekednek arra, hogy minél több információt és tapasztalatot szerezzenek annak érdekében, hogy tevékenységüket mesteri szinten, hivatásszerűen végezzék.

5.1.3 Méz

A méhek termékeinek emberi hasznosítása egyidős az emberrel. A természetétől fogva vegyes táplálkozású ember a „megpróbálni és tévedni egyszerű" módszerével hamar felismerte a méhlakás jelentőségét. A történelem előtti idők embere az egész lépet elfogyasztotta. A gyűjtögető életmódról az ember 8-9 ezer évvel ezelőtt tért át a termelésre, ezután sziklarepedések helyett kaptárköveket faragtak ki. Fában szegény vidékeken pedig szalmából, gyékényből és vesszőből font méhlakásokat készítettek, és agyagedényeket használtak a méz tárolására.

A térségben jelentős a méhészek száma, elszórva sokan foglalkoznak 10- 80 méhcsaládd al is.
A térség kedvelt a vándorméhészek körében, bizonyítva ezáltal a térség kiváló adottságait a méztermelésre. Zalaszentgyörgyön fellelhető mézfajták: akácméz, gesztenyeméz, vegyes virágméz. A méz összetételét, tulajdonságait a Magyar Szabvány tartalmazza, osztályba sorolási kötelezettségeit meghatározza. Szintén a szabványban meghatározott módon és az abban leírtaknak megfelelően kerülhet forgalomba a virágpor, propolisz, méhviasz. Mézből készült kozmetikumok, szappan, stb.

Amit a mézről tudni kell:

- magas szénhidrát tartalmának köszönhetően a leghatékonyabb természetes energiaforrás
- 80 %-ban szőlőcukorból és gyümölcscukorból áll, melyek egyszerű cukrok, így kímélik a májat és a hasnyálmirigyet, ezért a legjobb, ha édesítésre répacukor helyett mézet használunk
- rendkívül gyorsan, közvetlenül a bélből szívódik fel

- vértisztító hatása miatt fiatalítja, frissíti a szervezetet
- kiváló segítség nemcsak a fáradtság, de a különböző betegségek leküzdésében is
- a méz szinte az összes ásványi anyagot tartalmazza, amely az emberi szervezet működéséhez szükséges
- a vérben kimutatható 24 elem közül 22 megtalálható benne
- a sötétebb mézek, mint a fenyő vagy a pitypang, gazdagabbak ásványi elemekben, vasban, rézben és mangánban
- a száraz, sötét, hűvös helyen, zárt üvegben tárolt méz két évig is képes megőrizni vitamintartalmát
- magas a B1, B2, B6, C-vitamin, folsav tartalma

5.1.4 Gesztenye

Zalában őshonos, még ma is fellelhető gesztenyeligetek és szórványban található fák, kiváló terméshozammal, biztos hazai piaccal rendelkeznek.

5.1.5 Aszalt gyümölcsök

Nagy hagyományú termékcsoport, amelyet a zalai családok régtől piacra állítottak elő. Legjelentősebb ezek közül a szilva aszalása, melyet a hagyományosan Zalában termő Hosszúszilva valamint Besztercei és Stanley fajtákból aszalnak. Készül még kisebb mennyiségben almából is aszalvány, Jonatán, Jonagold, Golden, Starking fajtákból, valamint körtéből is.

Kifejezetten a családok szükségleteinek kielégítésére különlegességeket is aszalnak, sárgabarack és dióval töltött aszalt szilva készül egész kis mennyiségben. A piacra jutás feltételeit nagyban megkönnyíti a magozott aszalványok készítése.

5.1.6 Szilvalekvár és egyéb lekvárok

Csaknem minden család készít szilvalekvárt. Általában a magas cukortartalmú, őshonos zalai Hosszúszilvából, amelynek zamata is kiváló. Az előállított lekvár mennyisége kicsi.

5.2 Szolgáltatások

Olyan speciális termékek, amelyek a térség lakosai és az idelátogatók számára a kézzelfoghatóan Zalaszentgyörgyöt és térségét jelentik. A kedvező természeti adottságok és gazdag kulturális örökség miatt egyre inkább húzóágazatnak számít a turizmus. A térségben az érintetlen környezet, jó levegő, csend, a helybéliek vendégszeretete értéket jelent. Az örökség és a turizmus kapcsolatát meg kell találni, illetve jeleníteni, mivel a helyi örökségünk jelentheti a település fő vonzerejét.
Főleg, amennyiben történelmi eseményekben, személyiségekben gazdag, változatos állatvilággal és egészséges környezettel megáldott, színes ünnepekkel büszkélkedhet, ősi tradicionális mesterségekkel rendelkezik, és különleges konyhaművészete van.

5.2.1 Vendéglátás

A térségben működő vendéglátóhelyek többsége kommersz vendéglátó-ipari tevékenységre alapozott italbolt, presszó, büfé. Több színvonalas étteremi szolgáltatást nyújtó vendéglátó egység is működik, melyek kivétel nélkül a helyi gasztronómiai kínálatot is megjelentetik a kínálatukban. Ebből a szempontból, ha a teljes ételkínálatot nem is, de a hagyományos göcseji parasztételek védjegyhasználatának lehetősége megfontolandó a védjegyrendszeren belül.

A 136/ 2007. (VI. 13.) Korm. Rendelet a falusi és agroturisztikai szolgáltató tevékenységről rendeletben lehetőség nyílt a falusi vendégasztal szolgáltatás végzésére természetes személyek által. Ez a típusú vendéglátás, mint szolgáltatás szintén alkalmas a védjegyhasználat elnyerésére.

5.2.2 Szállásszolgáltatás

A település szerkezete és természeti környezete kitűnően alkalmas a szállásszolgáltatások közül a falusi vendéglátásra, ifjúsági szálláshelyek, erdei iskolák működtetésére. Amennyiben ezek a szálláshelyek környezetükben, külalakjukban, belső kialakításukban, berendezésükben megjelenítik a térség hagyományait, alkalmasak a védjegy használat elnyerésére.

5.2.3 Programok, rendezvények

A turisztikai ajánlatok terén a programlehetőségek egyre meghatározóbb tényezők. A turisták utazási döntéseiket egyre inkább az élmények, érdekes, új ismeretek határozzák meg. A térség programkínálatában az építészeti, néprajzi és gazdálkodási hagyományokat, a természeti értékeket bemutató ajánlatok száma növekszik.

Ezeket a programszolgáltatásokat körültekintő vizsgálat után szintén érdemes védjegyhasználati joggal felruházni, ez eszmei értéküket és látogatottságukat is fokozza.

Ilyenek lehetnek:

- Térségi szintű rendezvények
- Tematikus, szakmai rendezvények

5.3 Kulturális örökség és értékek

5.3.1 Településszerkezet

A térség aprófalvas településszerkezetű. A települések elhelyezkedése, alaprajza nemcsak a hagyományos gazdálkodási és életmódbeli sajátosságokra vezethetők vissza, hanem a természetföldrajzi lehetőségek ésszerű kihasználására is. A völgyek a relatíve magas csapadékmennyiség és a rossz lefolyás miatt gyakran átjárhatatlan, agyagos sártengerrel akadályozták a közlekedést, a termelést.

Csak réteknek, legelőknek használhatták a mára már többnyire mesterségesen rendezett területeket. A falvak a magasabb, nem vizes dombhátakra húzódtak.
Az aprófalvak jelentős hányada halmazfalu. Ezekre a szabálytalan alaprajz jellemző, a település belső magját a rendszertelenül épült, kerítés nélküli lakóhelyegységek alkotják. A mai göcseji falvak már a XV. században kialakultak. Sok apró, néhány házból álló, irtvány település szakította meg az erdőrengeteget.

5.3.2 Népi építészeti emlékek

A népi építészet nagyon mulandó anyagokat, fát és rozsszalmát használt fel, a lakóházak évszázados életformát őriztek, anyaguk pusztuló, alaprajzuk a korszerű életmód kiszolgálására is, és az átalakításra is alkalmatlan volt.
A lakóépületek általában három osztatúak voltak: szoba, konyha, kamra külön ajtóval nyíltak a szabadba. A XIX. század végéig építőanyagul kizárólag a fát, tetőfedésre a zsúpot használták. Az erdők ritkulása miatt egyre gyakrabban építettek tömésházakat. A XX. században jelentek meg a módosabb gazdák cseréppel fedett téglaházai, jellegzetes kódisállással. Ezekből elvétve, még néhány ház található a térségben, ahol faluképi jelentőségűek ezek az épületek, feltétlenül védjegy használatra jogosultak.

A legjellegzetesebb építmények a haranglábak, melyek megvédése szintén indokolt.
Jellegzetessége még a térség településeinek, hogy sok útmenti feszület, kereszt, pléhkrisztus, kegyszobor áll, még eredeti vagy megújított állapotban a bel- és külterületi utak mentén.

5.3.3 Helyi kiállítások, tárlatok, kiadványok, könyvek, stb.

Több településen civil összefogással vagy magánkezdeményezésben folyik gyűjtőmunka a még fellelhető tárgyi emlékek megőrzésére. Zalaszentgyörgyön **Porta Tájház nyílt állandó kiállítással** a hagyományok őrzésére, a helyi festőművész, Buday Mihály életművének bemutatására, amely komoly, a térséget ábrázoló értéket képvisel. Nemzetközi Művésztelep működik 2005 óta a településen. A vendégművészek alkotásaiból is szép kollekciók gyűltek össze az évek során különböző műfajok alkotóitól.

Esetenként helytörténeti kutatások eredményeit is megjelentetik kiadványokba rendezve, az érintettek összefogásával.

6. A Szentgyörgyikum védjegyrendszer

6.1 A védjegyrendszer létrehozásának indokoltsága

A védjegyek sokoldalú szerepet töltenek be a piacgazdaságban. **Megkülönböztető** funkcióik révén más áruktól és szolgáltatásoktól elkülöníthetőek. Megkülönböztető erején alapul a versenytársak közötti piaci verseny, valamint a fogyasztók tájékozódása és választása az áruk/szolgáltatások között.

A védjegy **kapcsolatot teremt** az áru és annak gyártója, a szolgáltatás és annak teljesítője között. A védjegy tehát e módon fejezi ki az áru, szolgáltatás származását, eredetét.

A védjegy egyben **minőségjelző** is. Nem jelent ugyan jogi garanciát a fogyasztó számára az áru/ szolgáltatás állandó jó minőségére, viszont a vállalkozás alapvető érdekévé teszi a védjegyével ellátott áruk/ szolgáltatások jó minőségének biztosítását és fenntartását. A rossz minőségű termék forgalomba hozatala megrendítheti a fogyasztóval a védjegy útján kialakított bizalmi viszonyt.

A védjegy, az információk sűrített, szimbolikus megtestesítője. Nélkülözhetetlen az új termékek, szolgáltatások piaci bevezetésében, a fogyasztók számára **figyelemfelkeltő.**

A "bejáratott" áruk/ szolgáltatások piacán **megtartó és bővítő** funkciót lát el. A fogyasztás ösztönzésében döntő szerepe lehet a **reklámozás** során jól használható, szuggesztív, megnyerő védjegynek. A védjegyek jelképként gyakran erősebben hatnak a fogyasztó gondolkodására, képzeteire, mint a száraz tények. Kézenfekvő tehát, hogy a védjegyek a reklámozás középpontjában állnak. Minőségjelző és reklámozási funkciói révén a védjegy a vállalkozói **jó hírnév**, piaci elismertség és tekintély hordozója.

6.2 Hatálya

A védjegy használatát, a tanúsítási döntést hozó védjegy tulajdonos, a kiadott tanúsítványban meghatározott időre, általában 2 évre engedélyezi. Ezen időtartam lejártával csak újabb, megújító pályázat benyújtásával lehetséges a védjegy további használata.

6.3 Működtetésének folyamata

A **Szentgyörgyikum Védjegy** megfelelőség és tanúsítási rendszerének működtetésére a működési szabályzatban foglaltak az irányadóak.
A védjegy rendszerben kiváló minőségűnek az a termék tekinthető, melynek minősége megfelel a vonatkozó Európai Uniós és nemzeti jogszabályoknak. A feldolgozott élelmiszerek esetében a Magyar Élelmiszerkönyv előírásainak/ irányelvéinek, valamint a Működési Szabályzatban meghatározott egyéb követelményeknek kell megfelelnie.

Rendelkeznie kell legalább egy olyan pontosan azonosítható és értelmezhető tulajdonsággal, amely az azonos vagy hasonló termékek kínálatában a megszokottnál lényegesen kedvezőbb.

6.4 A működtetés szervezeti, tulajdonosi, gazdasági, adminisztratív feltételei

6.4.1 Védjegykezelő szervezet

A Zalaszentgyörgyön kialakított minőségpolitika kiemelt feladataként fogalmazódott meg a települési védjegyrendszer kialakítása, a Szentgyörgyikum Védjegyrendszer működtetése a helyi, ökológiai gazdaságfejlesztés, az öko-szociális piacgazdaság megerősítése érdekében.

A védjegyrendszer működtetésére a védjegytulajdonos Védjegy Bizottságot, Szakértői Testületet hoz létre, a dokumentálás folyamatának biztosítására adminisztratív tevékenység ellátását biztosítja. A működtetésre vonatkozó eljárásrend kialakítása a magyar és közösségi védjegy törvény szabályai szerint történik.

6.4.2 Tulajdonosi struktúra

A védjegy tulajdonosa Zalaszentgyörgy Község Önkormányzata, aki a Szentgyörgyikum Védjegy lajstromozására, levédésére kérelmet terjeszt elő a Magyar Szabadalmi Hivatalnál.
Ez a szervezet biztosít használati jogosultságot a védjegyhasználóknak (a termék tulajdonosoknak). Jogosultsága kiterjed a védjegyrendszerrel kapcsolatos mindenfajta feladat ellátására. Biztosítja a folyamatos működést.

6.4.3 Működtető szervezet

A működtető szervezet a védjegy tulajdonos által létrehozott Védjegykezelő szervezet, a Védjegy Bizottság, a mellette működő Szakértői Testület és Adminisztráció. A három szervezet egymástól függetlenül, önállóan és pártatlanul hozza meg döntéseit. Az Adminisztráció készíti el a benyújtott pályázatokat értékelésre a Szakértői Testület elé. A Szakértői Testület a döntésre készíti elő a Védjegy Bizottság számára megfogalmazott szakmai érvei alapján a kérelmeket.
A Védjegy Bizottság dönt a kérelmekről, melyet jegyzőkönyvben rögzít, és tájékoztatja a védjegy tulajdonost a döntéseiről.

6.4.4 Felügyeleti szerv

A tanúsító védjegy piaci értékének védelme érdekében biztosítani kell, hogy a tanúsított és a védjegyhasználati jogot elnyert termék/szolgáltatás folyamatosan megfeleljen a tanúsító védjegy a jogszabályi és a működési szabályzata szerinti követelményeknek.

A rendszer működése és működtetése feletti felügyeleti jogokat a védjegy tulajdonos gyakorolja. Másrészt a védjegyet viselő termék/ szolgáltatás fogyasztói elismertségét

és a védjegy piaci értékének megőrzését a rendszeres és eseti utóellenőrzések biztosítják.

A Szakértői Testület a szolgáltatás helyszínén kétévente egy alkalommal ellenőrzést végez. Az ellenőrzés a védjegy használati minősítési szempontrendszer szerint történik. A Szakértői Testület az ellenőrzés eredményéről jegyzőkönyvet vesz fel, amelyet megküld a Védjegybizottság részére. Amennyiben az utóellenőrzés során a Szakértői Testület hiányosságokat állapít meg, a Védjegybizottság felszólítja a védjegyhasználót a hiányosságok megszüntetésére, és felfüggeszti a védjegyhasználati jogot a hiányosságok megszüntetéséig, de legfeljebb három hónapra, vagy dönt a védjegy használati jog megvonásáról.

A nem megfelelő minőségű termék/ szolgáltatatás ellen beérkezett fogyasztói panasz vagy hatósági értesítés esetén a Védjegy Bizottság eseti ellenőrzést rendelhet el. Az ellenőrzésre a rendszeres ellenőrzésre vonatkozó előírások érvényesek.

6.5 A védjegyrendszer működtetésének eljárásrendje

A működtetés eljárásrendjének kialakítása a magyar és közösségi védjegy törvény szabályai szerint történik. Ennek jegyében a védjegy MSzH-nál bejegyzett tulajdonosa Zalaszentgyörgy Község Önkormányzata. A védjegy tulajdonosa által létrehozott Védjegy Bizottság engedélyezi saját eljárásrendje alapján meghatározott termékekre/ szolgáltatásokra a Szentgyörgyikum Védjegy használatát.

A védjeggyel szembeni bizalom erősítése érdekében az alábbi szempontok érvényesülnek:

- A védjegy használati eljárás lefolytatása független, pártatlan, szakszerű és áttekinthető.
- Rendszeres vizsgálatok, ellenőrzések, melyek biztosítják a védjegyet viselő termék/ szolgáltatás minőségi garanciáit.
- A védjegyhasználat jogszerűségének ellenőrzése.
- Az elnyert védjegyhasználati jog nyilvánosságra hozatala.

6.5.1 A tanúsító védjegy, a Szentgyörgyikum Védjegy

1. Formája:

2. Felirata: Szentgyörgyikum Védjegy

3. Elemei: Grafikus és szöveges ábrázolás:

4. Tulajdonosa: Zalaszentgyörgy Község Önkormányzata

5. Védjegyjogosult székhelye: Zalaszentgyörgy

6. Védjegy jogosultság köre:

A védjegy jogosultság kiterjed a Zalaszentgyörgy Község kül - és belterületén meghatározott földrajzi körben termelt élelmiszer és nem élelmiszer helyi termékre/szolgáltatásra, illetőleg gyártó/ szolgáltatóra, amelyek az 5. fejezetben felsorolt tevékenységi körbe tartozó tevékenységet végzik, ill. és termékeket állítanak elő, továbbá megfelelnek a hazai és közösségi védjegyszabályoknak, valamint a Szentgyörgyikum Védjegy működési szabályzatában meghatározott követelményeknek.

7. Minőségi követelmények

Kiváló minőségű az a termék/ szolgáltatás, amelynek jellemzői megfelelnek a vonatkozó jogszabályokban előírt és az egyedi termék/ szolgáltatás tanúsítási követelményrendszerének. A tanúsítási jogosultság elnyerése és a védjegy

8. A megfelelőség tanúsításának szabályai

- **Önkéntesség**:
A védjegyhasználat jogának elnyeréséért pályázatot kell benyújtani, használata kizárólag a védjegyhasználat működési szabályzatában meghatározott előírások szerint történik.

- **Titoktartás**:

A védjegyrendszerben tevékenységet végzők írásos nyilatkozatot tesznek, melyben üzleti titoktartásra kötelezik magukat. Sikertelen pályázatról és pályázójáról harmadik félnek azonosítható módon információt nem adnak.

9. A védjegyrendszer szervei

A védjegy tulajdonosa által létrehozott Védjegy Bizottság, a Szakértői Testület és az Adminisztráció.

A védjegytulajdonos gondoskodik:
- A működés/működtetés jogszabályi feltételeiről,
- A védjegy rendszer működését biztosító szervezetek létrehozásáról,
- A működési szabályzat és védjegy eljárási rend kidolgozásáról, jóváhagyásáról,
- Védjegypályázatok kiírásáról,
- Védjegyhasználati szerződések aláírásáról,
- A védjegy adminisztrációs feladatainak ellátásáról,
- A működtetéshez szükséges pénzügyi források biztosításáról.

(1) Védjegy Bizottság

A védjegytulajdonos hozza létre az 5 fős testületet. A bizottság dolgozza ki saját működési szabályzatát és eljárásrendjét. Véleményezi a tanúsítás követelményrendszerét.
A Szakértői Testület javaslata alapján dönt a védjegyhasználat engedélyezéséről.
Kezdeményezi a védjegyhasználat rendkívüli felülvizsgálatát, a védjegyhasználat jogának visszavonását. A védjegybizottság kidolgozza a működéséhez szükséges eljárásrendet.

(2) Szakértői Testület

A védjegy használatára a pályázó(k)tól független 3 fő szakértőkből áll
Véleményezi a beérkezett védjegyhasználati pályázatokat, javaslatot tesz a Védjegy Bizottságnak a védjegyhasználat engedélyezésére vagy elutasítására.
A Védjegy Bizottság kezdeményezésére elvégzi a pályázó minősítési szempontok szerinti rendkívüli vizsgálatát és javaslatot tesz a védjegyhasználat visszavonására, vagy további használatának engedélyezésére. A Szakértői Testület kidolgozza saját eljárási rendjét.

(3) Adminisztráció

A védjegyhasználattal kapcsolatos adminisztráció a védjegy tulajdonosának feladata. Az ezzel megbízott a tanúsításban közvetlenül nem vesz részt. Feladata a védjegyhasználattal kapcsolatos adminisztratív feladatok ellátása, pályázatok fogadása, helyszíni jegyzőkönyv elkészítése, a pályázatban bemutatott termék és/vagy szolgáltatás dokumentálása, a pályázat és a jegyzőkönyv továbbítása a Védjegy Bizottsághoz, a védjegyhasználati szerződések előkészítése.

10. A pályázás feltétele a védjegy használatra

A védjegy elnyerésére a jelentkezés önkéntes, pályázat úton történik. Pályázatot nyújthat be minden olyan vállalkozás/ termelő / szolgáltató, - aki legalább egy éve végzi tevékenységét. A pályázatot évente 1 alkalommal hirdeti meg a védjegy tulajdonos - garantálja, hogy a védjegy viselésének ideje alatt a tanúsított termék/szolgáltatás minősége folyamatosan megfelel a védjegy elnyerésének feltételét képező követelményeknek
- vállalja a védjegy eljárási rendjében előírt kötelezettségeket
- rendelkezik a tevékenységéhez szükséges hatósági engedélyekkel
- a cég székhelye/telephelye Zalaszentgyörgy térségében van.

A védjegyre vonatkozóan a tulajdonos pályázati felhívást tesz közzé. A pályázati felhívásra jelentkező, pályázni kívánó vállalkozás tájékoztatásul megkapja a pályázati űrlapot, az eljárási rendet és a védjegy elnyerésének feltételéül szolgáló követelményeket.

11. A pályázat benyújtásának módja

A pályázó a védjegy tulajdonos adminisztrációs szerve által kiadott pályázati űrlapon a szükséges mellékletek csatolásával 3 példányban nyújthatja be pályázatát.
A pályázatot a védjegytulajdonos adminisztrációjához kell benyújtani postai úton vagy személyesen.

A pályázat mellékletei:

- A vállalkozás alapító okirata, vállalkozói igazolvány bemutatása helyszíni ellen őrzéskor
- A pályázati díj megfizetésének bizonylata, a bizonylaton fel kell tüntetni a tanúsító védjegy pályázati díj megjegyzést
- A termékleírás, figyelembe véve a vonatkozó érvényes jogszabályokat, és megjelölve a termék előállítás pontos helyét és körülményeit, a termék kiemelkedő jellemzőinek leírása
- Külső fél által kiadott tanúsítási bizonylat, ha rendelkezik ilyennel, pl. ISO tanúsítási jegyzőkönyv bemutatása
- A pályázó nyilatkozata arról, hogy a vállalkozás tevékenységét Zalaszentgyörgy lehatárolt területén végzi
- Nyilatkozat arról, hogy rendelkezik a tevékenység végzéséhez szükséges hatósági engedélyekkel, azok részletes felsorolása
- Nyilatkozat arra vonatkozóan, hogy legalább egy éve működik
- Nyilatkozat arra vonatkozóan, hogy ismeri és elfogadja a Szentgyörgyikum Védjegy működési rendjét
- A pályázó nyilatkozata arról, hogy A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. Törvény alapján 3 éven belül nem indult ellene eljárás

12. A pályázat elbírálásának módja

- **Előkészítés**

A pályázati kérelmet a szükséges mellékletekkel együtt a védjegy-adminisztrációhoz kell benyújtani. Iktatás után az adminisztráció munkatársa felkeresi a pályázót és a

helyszínen, jegyzőkönyvben rögzíti a pályázatban leírtak meglétét, esetleges hiányosságokat. A jegyzőkönyvet csatolja a pályázati dokumentumhoz. A pályázati kérelem egy példányát és a jegyzőkönyvet eljuttatja a Védjegy Bizottság elnökéhez, aki a pályázatot továbbítja a Szakértői Testülethez.
Az ellenőrzés megkezdése előtt a Szakértői Testület összetételét a védjegy-adminisztráció írásban ismerteti a pályázóval, aki a kézhezvételtől számított
3 munkanapon belül összeférhetetlenség címén ellenvetéssel élhet. Az ellenvetést írásban az indokok részletezésével kell beterjeszteni. Az ellenvetés elfogadásáról vagy elutasításáról a Védjegy Bizottság dönt, szükség esetén az érintett személy meghallgatása mellett. Az ellenvetés elfogadása esetén a Szakértői Testületet új, eseti megbízatású szakértővel kell kiegészíteni.

- **Értékelés**
A Szakértői Testület a pályázatok elbírálását a működését szabályozó eljárási rend előírásainak megfelelően végzi. A Szakértői Testület értékeli a benyújtott dokumentációt, és szükség esetén helyszíni szemlét kérhet. A Szakértői Testület az ellenőrzés tapasztalatait és eredményét jegyzőkönyvben rögzíti. A jegyzőkönyvben javaslatot tesz a Védjegy Bizottság felé a védjegyhasználat engedélyezésére vagy elutasítására vonatkozóan.

- A pályázat elbírálása és döntés a védjegy használatának engedélyezéséről
Az adminisztráció a pályázat két példányát továbbítja a Védjegy Bizottság által jóváhagyott szakértőkből álló Szakértői Testületnek, amely a szolgáltatás területén érvényes általános követelmények, a beküldött dokumentumok alapján véleményezi a pályázatot, és javaslatot tesz a védjegyhasználat engedélyezésére vagy elutasítására. A Védjegy Bizottság a szakértői testület véleménye alapján bírálja el a pályázatot, és engedélyezi vagy elutasítja a védjegyhasználatot. A szakértői testület véleményét írásban rögzíti. A döntésről jegyzőkönyv készül.

A védjegy odaítélése esetén a védjegybizottság és a védjegy-licencia jogosultja aláírásával tanúsított oklevelet ad ki, amely feljogosítja a pályázót a védjegy használatára. A védjegybizottság által hozott döntésekkel szemben fellebbezni nem lehet. A védjegyhasználat elutasítása esetén a pályázó az elutasítást követő 6. hónap után új pályázatot nyújthat be.

A szolgáltatás elbírálásában résztvevő szakértők és a védjegybizottság tagjai aláírásukkal kötelezettséget vállalnak arra, hogy a pályázóról megszerzett minden információt üzleti titokként kezelnek. A védjegy szervezetei és szakértői eredménytelen pályázat és a védjegyhasználat elutasítása esetén harmadik személyeknek semmilyen információt nem adnak ki. A védjegyhasználat-meghosszabbítási kérelem esetén a tanúsítás egyszerűsített eljárással folyik. A védjegyhasználat-meghosszabbítási kérelem esetén be kell nyújtani a kérelmet és mellékleteit. A kérelem elbírálásának folyamata megegyezik a védjegypályázat elbírálásával.

- **Tanúsítás**
A tanúsítás a Védjegy Bizottság a működését szabályozó eljárási rendnek megfelelően történik. A Védjegy Bizottság a Szakértői Testület javaslata alapján dönt a védjegyhasználat odaítéléséről, kiadja a tanúsítási oklevelet, amely egyben **a védjegyhasználat engedélyezését vagy elutasítását jelenti. Döntéseihez**

szükség esetén további információkat kér vagy újabb helyszíni ellenőrzést rendel el. A pályázat elutasítása ellen fellebbezési lehetőség nincs. A Védjegy Bizottság döntéséről jegyzőkönyv készül.

- **A tanúsítási oklevél kiadása a védjegyhasználat engedélyezésére**
A tanúsítási oklevél kiadásáról a pályázót a védjegy-adminisztráció írásban értesíti. Az oklevél kiadásával egyidejűleg a védjegy tulajdonos a pályázóval védjegyhasználati szerződést köt. A védjegyhasználati szerződés tartalmazza a védjegy használatára vonatkozó előírásokat.

13. A védjegy viselésének időtartama:

A védjegy viselésére a Védjegy Bizottság döntése alapján a védjegy tulajdonos 2 évre ad jogot. A védjegy használati jogának lejárta előtt a pályázó írásban kérheti annak meghosszabbítását.

14. A védjegy használata:

A védjegy használatát a védjegy tulajdonos a védjegyhasználati szerződésben meghatározott ideig, legfeljebb két évig vagy visszavonásig engedélyezi. A védjegyhasználat idejének lejártával a pályázónak a védjegyhasználati jog meghosszabbítására írásos kérelmet kell benyújtania. A védjegyhasználati jog meghosszabbítása iránti kérelem elbírálását, a pályázatot elbíráló Szakértői Testület a védjegyhasználat korábbi kedvező tapasztalatainak alapján egyszerűsítheti.

15. A védjegyhasználati jog megszűnése:

A védjegyhasználati jogosultság megszűnik, ha:
- a védjegyhasználat eljárásrendben, védjegyhasználati szerződésben,
- a védjegyhasználat - védjegyhasználati szerződésben meghatározott idejének lejártával,
- a védjegyhasználó írásban nem kéri meghosszabbítását,
- a védjegyhasználó lemond a védjegy használatáról,
- a védjegyhasználat ideje alatt nem biztosított a követelményeknek való megfelelés,
- a védjegyhasználó jogutód nélkül megszűnik,
- az ellenőrzés során kiderül, hogy a szolgáltatás minősége nem felel meg a követelményeknek,
- a védjegyhasználó a tanúsított szolgáltatás végzését felfüggeszti, vagy szüneteltei,
- a működési szabályzat előírásainak be nem tartásával,
- a védjegyhasználati jog visszavonásával.

16. A védjegyhasználati jog megsértése, jogosulatlan védjegyhasználat:
Védjegyhasználati jogot sért, ha a védjegyet
- tanúsítási oklevél nélkül használják
- a védjegyhasználati szerződés időtartamának lejárta után is használják
- nem a működési szabályzatban meghatározott követelményeknek megfelelő minőségű termékkel/ szolgáltatással kapcsolatosan használják.

A védjegytulajdonos a Szentgyörgyikum Védjegy termékeinek/szolgáltatásainak tanúsítására létrehozott tanúsító védjegy jogosulatlan használata esetén a Védjegyek és földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény 27. §- ában foglaltak szerint jár el. A védjegyviselési jog megszűnése utáni védjegyhasználat hamis minőségtanúsítást jelent, amelyet a védjegytulajdonos a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvényi szabályozásnak megfelelően szankcionál.

„Védjegybitorlás esetén a védjegy tulajdonosa a bitorlóval szemben a következő polgári jogi igényeket támaszthatja:
a) követelheti a védjegybitorlás megtörténtének bírósági megállapítását;
b) követelheti a védjegybitorlás abbahagyását és a bitorló eltiltását a további jogsértéstől;
c) követelheti, hogy a bitorló szolgáltasson adatot a bitorlással érintett áruk, illetve szolgáltatások előállításában, forgalmazásában, illetve teljesítésében résztvevőkről, valamint az ilyen áruk terjesztésére kialakított üzleti kapcsolatokról;
d) követelheti, hogy a bitorló nyilatkozattal vagy más megfelelő módon adjon elégtételt, és hogy szükség esetén a bitorló részéről vagy költségén az elégtételnek megfelelő nyilvánosságot biztosítsanak;
e) követelheti a védjegybitorlással elért gazdagodás visszatérítését;
f) követelheti a kizárólag vagy elsősorban a védjegybitorlásra használt eszközök és anyagok, valamint a védjegybitorlással érintett termékek, illetve csomagolóanyagok lefoglalását.
(3) A bíróság a védjegyjogosult kérésére elrendelheti, hogy a lefoglalt eszközöket, anyagokat, termékeket és csomagolóanyagokat elsősorban a védjegy eltávolításával fosszák meg jogsértő mivoltuktól, vagy ha az nem lehetséges, semmisítsék meg. A bíróság indokolt esetben a megsemmisítés helyett elrendelheti a lefoglalt eszközöknek és anyagoknak a bírósági végrehajtás szabályai szerint történő értékesítését is; ebben az esetben a befolyó összeg felől ítéletben határoz.
(4) A védjegybitorlásra használt eszközök és anyagok, valamint a védjegybitorlással érintett termékek és csomagolóanyagok lefoglalásának helye van akkor is, ha azok nincsenek a bitorló tulajdonában, de a tulajdonos a védjegybitorlásról tudott, vagy kellő körültekintés mellett tudhatott volna.
(5) Védjegybitorlás esetén a védjegyjogosult a polgári jogi felelősség szabályai szerint kártérítést is követelhet.”

17. A védjegyhasználat ellenőrzése:

A tanúsító védjegy piaci értékének védelme érdekében biztosítani kell, hogy a tanúsított és a védjegyhasználati jogot elnyert termék/szolgáltatás folyamatosan megfeleljen a tanúsító védjegy szakágazati és a működési szabályzata szerinti követelményeknek. A védjegyet viselő termék/szolgáltatás fogyasztói elismertségét és a védjegy piaci értékének megőrzését a rendszeres és eseti utóellenőrzések biztosítják.

18. Pályázati díj és a védjegyhasználati jog költségei:

- **Pályázati díj**

A pályázó a pályázat benyújtásakor a védjegy eljárási rendjében meghatározott összegű pályázati díjat fizet. A pályázó a pályázati űrlap beküldésével egy időben pályázati díjat köteles fizetni.
A pályázati díjat a védjegy tulajdonos számlájára kell átutalni és a pályázat benyújtásakor az átutalás bizonylatát a nevezési laphoz mellékelni kell.

- **Védjegyhasználati díj**

A védjegyhasználati jog elnyerésekor a védjegy használója a védjegy használati szerződésben meghatározott mértékű védjegyhasználati díjat fizet.

- **A rendszeres és az eseti utóellenőrzések díja**

A rendszeres utóellenőrzés költsége a védjegytulajdonost terheli. Amennyiben a védjegyhasználattal kapcsolatos panasz, észrevétel vagy hatósági jelzés érkezik, az eseti utóellenőrzés költsége a pályázót terheli.

19. A tanúsítási rendszerben résztvevő szervek kötelességei

Jelen működési szabályzat betartásával a tanúsításban résztvevő szervek biztosítják a szolgáltatások tanúsításának folyamatosságát, gondoskodnak a tanúsító védjegy megismertetéséről a térségi vállalkozások/ termelők körében, erős marketinggel megteremtik a tanúsító védjegy piaci elismertségét, rendszeresen nyilvánosságra hozzák a védjegy használati jogát elnyert vállalkozások listáját.

20. Tanúsító védjegy használati jogát elnyert pályázó kötelességei

A pályázó a Szentgyörgyikum védjegy eljárási rendjének és a tevékenységre vonatkozó általános jogszabályok követelményeinek ismeretében nyújtja be pályázatát.

A pályázati űrlap aláírásával pályázó kötelezettséget vállal arra, hogy

- a védjegyviselés ideje alatt folyamatosan kiváló szinten tartja a termék/szolgáltatás minőségét
- megfizeti a pályázati díjat
- a védjegy használatának teljes ideje alatt aláveti magát a szakértői testület eseti és rendszeres helyszíni ellenőrzésének
- a védjegy használatának ideje alatt megfizeti az eljárási rendben meghatározott védjegyhasználati díjat
- Betartja a védjegy működési szabályzatának rendelkezéseit, és viseli a reá háruló kötelezettségeket.
- Folyamatosan biztosítja a tanúsított szolgáltatás minőségét és fenntartja a tanúsítás során biztosított technikai, személyi és minőségi körülményeket.
- Amennyiben a körülményekben változás áll be, haladéktalanul tájékoztatja a körülmények változásáról a védjegybizottságot.

21. Dokumentációs anyagok

- Pályázati űrlap a Szentgyörgyikum Védjegy használatának elnyerésére
- Kérelem a Szentgyörgyikum Védjegy használatának meghosszabbításához
- Tanúsító oklevél a Szentgyörgyikum Védjegy használatához
- Védjegyhasználati szerződés - Megállapodás a védjegy tulajdonos és a védjegyhasználó között
- Helyszíni jegyzőkönyv
- Termékleírás
- Nyilatkozatok

7. A védjegyoltalmi eljárás megindítása a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalánál

Védjegyoltalmat Magyarországon a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalához (továbbiakban: SZTNH) benyújtott védjegybejelentéssel és Európai közösségi védjegybejelentéssel lehet szerezni.

Külföldiek számára nemzetközi bejelentéssel a védjegyek nemzetközi lajstromozásáról szóló Madridi Megállapodás és a Madridi Jegyzőkönyv alapján is jogosultság szerezhető.
Külföldi bejelentőknek belföldi lakóhellyel rendelkező képviselőt kell megbízniuk képviseletükkel. Hazai bejelentőknek nem kötelező képviselőt megbízni, de szükség esetén a bejelentés elkészítésében szabadalmi ügyvivők vagy ügyvédek nyújtanak segítséget.

A védjegybejelentés benyújtását követően az SZTNH megvizsgálja, hogy a bejelentés megfelel-e a bejelentési nap elismeréséhez előírt feltételeknek (vagyis tartalmazza-e az utalást a védjegyoltalom iránti igényre, a bejelentő azonosítására alkalmas adatokat, a megjelölést és az árujegyzéket), továbbá megfizették-e a bejelentési díjat, valamint külföldi bejelentések esetében benyújtották-e a magyar nyelvű árujegyzéket.

Az elismert bejelentési napról értesítést kap a bejelent ő. Ha a bejelentési nap nem ismerhető el, az SZTNH felhívja a bejelentőt a hiányok harminc napon belül történő pótlására. A hiányok határidőben történő pótlása esetén a bejelentés napja a hiánypótlás beérkezési napja lesz. Ellenkező esetben a bejelentést visszavontnak kell tekinteni.

Az eljárás elfogadása után bejelentési díjat kell fizetni - jelenleg 74. 800 Ft az első áruosztály után-, több áruosztály esetén osztályonként további 32.000 Ft, melyet az SZTNH költségvetési elszámolási számlájára kell befizetni az ügyszám és a rendeltetés feltüntetésével. Az ügyszám feltüntetése nélküli befizetés nem hatályos. Ha a bejelentési díjat a bejelentés napját követő két hónapon belül nem fizetik meg, a bejelentést visszavontnak kell tekinteni.

A bejelentéssel egy időben benyújtott árujegyzék - amennyiben az idegen nyelv -, be kell nyújtani a bejelentéstől számított négy hónapon belül annak magyar nyelvű változatát. Ennek elmulasztása a bejelentést semmissé teszi.

A védjegytörvény értelmében a jelölés ellen bárki észrevételt tehet az SZTNH-nál arra vonatkozóan, hogy a megjelölés a törvény 2- 3.§-aiban meghatározott valamely okból nem részesülhet védjegyoltalomban. Az SZTNH az észrevételt a bejelentővel közli, és a kifogásolt feltételre kiterjedő vizsgálat során figyelembe veszi, továbbá az észrevételt tevőt az észrevétel eredményéről értesíti.

Ha a védjegybejelentés megfelel a bejelentési nap elismeréséhez előírt feltételeknek, megfizették a bejelentési díjat, illetve benyújtották a magyar nyelvű árujegyzéket, az SZTNH megvizsgálja a bejelentést, hogy az kielégíti-e az előírt alaki követelményeket.

A bejelentés alaki vizsgálata során észlelt hiányok miatt az SZTNH határozatban hívja
fel a bejelent t a hiányok pótlására, illetve a bejelentés megosztására, és ennek alapján folytatja az eljárást. Ha a bejelentő a hiánypótlási felhívásra a kitűzött határidőben nem válaszol, a védjegybejelentést visszavontnak kell tekinteni.

Ha a védjegybejelentés megfelel az alaki vizsgálat törvényi feltételeinek, az SZTNH elvégzi a törvény 4.§-ában meghatározott korábbi jogokra vonatkozó kutatást, és a megjelölés alapján - figyelemmel az árujegyzékre - kutatási jelentést készít, és azt megküldi a bejelentőnek.

Az SZTNH a kutatási jelentésben feltüntetett korábbi jog jogosultját, védjegylajstromba bejegyzett használóját - kérelemre és az előírt díj megfizetését követően - értesíti a kutatási jelentés másolatának megküldésével arról a későbbi védjegybejelentésről, amelynek kutatási jelentésében korábbi jogát feltüntették.

Ha a védjegybejelentés megfelel az alaki vizsgálat során vizsgált törvényi feltételeknek, az SZTNH elvégzi a védjegybejelentés törvényben meghatározott feltételekre előírt érdemi vizsgálatát. Az érdemi vizsgálat során észlelt hiányosságok miatt az SZTNH határozatban hívja fel a bejelentőt - a kifogás természete szerint - hiánypótlásra, illetve nyilatkozattételre. A védjegybejelentést az SZTNH egészében vagy részben elutasítja, ha az a hiánypótlás, illetve a nyilatkozat ellenére sem elégíti ki a vizsgált követelményeket.
Ha a bejelentő a felhívásra nem válaszol, a bejelentést visszavontnak kell tekinteni.

A kutatási jelentést a bejelentő részére megküldik, ezt követően az SZTNH a védjegybejelentést a hivatalos lapjában, a Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítőben meghirdeti. Erről a bejelentőt is értesíti.

A védjegybejelentés meghirdetésének napjától számított három hónapon belül felszólalással lehet élni. A bejelentett megjelölés védjegyként való lajstromozásával szemben felszólalhatnak, ezen kívül a bejelentés módosításáról vagy megosztásáról történő hatósági tájékoztatás közlésétől számított három hónapon belül is. A felszólalás díjköteles, a díj a kérelem benyújtásától számított egy hónapon belül fizethető meg. A felszólalási eljárás díja jelenleg 60.000 Ft.

Ha a felszólalás nem felel meg az előírt feltételeknek, az SZTNH felhívja a felszólalót a díj megfizetésére. Ezek elmaradása esetén a felszólalást visszavontnak kell tekinteni.

Az SZTNH írásbeli előkészítés után - szükség esetén szóbeli tárgyaláson - dönt az oltalomképességről.

A védjegyoltalmi igénybejelentés benyújtásakor gyorsított eljárást is lehet kérelmezni, ennek további díja azonos a bejelentési kérelem benyújtásának díjával.

A védjegybejelentésben nem változtatható meg a megjelölés, valamint az árujegyzék úgy, hogy bővebb legyen annál, mint ami a bejelentés napján benyújtott bejelentésben szerepelt. A módosítás díjköteles.

A bejelentő eredeti bejelentése napjától számított hat hónapon belül – belső elsőbbség igénybevételével - új bejelentést tehet, amelyben az eredetinél tágabb árujegyzékre igényelhet oltalmat.

Aki egy bejelentésben több megjelölés oltalmát igényelte, illetve az árujegyzék szétválasztásával külön-külön igényelne oltalmat ugyanarra a megjelölésre, a védjegy lajstromozásáról szóló határozat jogerőre emelkedéséig megoszthatja bejelentését, a bejelentési nap és az esetleges korábbi elsőbbség megtartásával. A megosztásra irányuló kérelem díjköteles.

A védjegytörvény által meghatározott határidők nem hosszabbíthatók meg. Elmulasztásuk jogkövetkezményei külön figyelmeztetés nélkül is bekövetkeznek. Ahol a törvény nem állapít meg határidőt, az SZTNH felhívásában kitűzött határidő lejárta előtt kérni lehet a határidő meghosszabbítását. A kérelem díjköteles. A védjegyügyekben az elmulasztott határnaptól, illetve az elmulasztott határidő utolsó napjától számított tizenöt napon belül általában igazolási kérelmet lehet előterjeszteni. Ha a mulasztás az ügyfélnek később jutott tudomására, vagy az akadály később szűnt meg, a határidő a tudomásra jutástól vagy az akadály elhárulásától számít. Az elmulasztott határnaptól, illetve az elmulasztott határidő utolsó napjától számított hat hónapon túl igazolási kérelmet nem lehet előterjeszteni.

Ha a megjelölés és a védjegybejelentés megfelel a vizsgálat körébe tartozó valamennyi követelménynek, az SZTNH a megjelölést védjegyként lajstromozza. Az SZTNH a védjegy lajstromozásáról védjegyokiratot ad ki a jogosultnak, ehhez hozzáfűzi a lajstromkivonatot. A védjegy lajstromozásának napja a lajstromozásról szóló határozat keltezésének napja.

A védjegyoltalom a bejelentés napjától számított tíz évig tart. A védjegyoltalom további tíz-tíz éves időtartamra megújítható. A megújítást legkorábban az oltalmi idő lejárta előtt tizenkét hónappal, legkésőbb a lejárat napjától vagy - ha ez későbbi - a lajstromozástól számított hat hónapon belül lehet kérni. A megújítási kérelem díjköteles. A Hivatal a védjegyoltalom megújításáról okiratot ad ki a jogosultnak, ehhez hozzáfűzi a lajstromkivonatot.
A védjegyjogosult - az árujegyzék szétválasztásával meghatározott áruk, illetve szolgáltatások tekintetében - megoszthatja a védjegyoltalmat. A megosztási kérelem díjköteles.

7.1 A Szentgyörgyikum Védjegy védjegybejelentés áruosztályai a Nizzai Osztályozás szerint

A Nemzetközi Szabadalmi Osztályozás rendszere, a megállapodással meghatározott közös osztályozási rendszer egyaránt vonatkozik a találmányi szabadalmakra, a használati mintákra, a szerzői és a hasznossági tanúsítványokra.

Nizzai Osztályozás
A védjegyekkel ellátható termékek és szolgáltatások osztályozására jött létre a Nizzai Megállapodás. Az 1957-ben létrehozott Megállapodás az árukat és szolgáltatásokat a védjegyoltalom, a védjegybejelentés tárgya szerint osztályozza. A Megállapodás 34 osztályt állított fel árukra, és 11 osztályt szolgáltatásokra. Ezen felül a Megállapodás

egy betűrendes listát is tartalmaz, mintegy 10 ezer ismert árufajtáról és ezerféle szolgáltatásról. 2015. január 1-től a 10. kiadása van érvényben.

A Nizzai osztályozást alkalmazzuk a Szentgyörgyikum Védjegyrendszer bejelentési eljárásában

A Szentgyörgyikum Védjegy használatát Zalaszentgyörgy térségében, a helyben készített élelmiszer és nem élelmiszer termékekre kell kiterjeszteni. E szempontok szerint az alábbi áruosztályokra kell a védjegybejelentésnek vonatkoznia.

29. áruosztály

Hús, hal-, baromfi- és vadhús; húskivonatok; tartósított, szárított és főzött gyümölcsök és zöldségek; zselék, lekvárok (dzsemek), kompótok; tojások, tej és tejtermékek; étkezési olajok és zsírok.

30. áruosztály

Kávé, tea, kakaó, cukor, rizs, tápióka, szágó, kávépótló szerek; lisztek és más gabonakészítmények, kenyér, péksütemények és cukrászsütemények, fagylaltok; méz, melaszszirup; élesztő, sütőporok; só, mustár; ecet, fűszeres mártások; fűszerek; jég.

33. áruosztály

Alkoholtartalmú italok (a sörök kivételével).

7.2 Használati jogok és kötelességek

A védjegy odaítélése esetén a védjegy tulajdonosa a védjegyhasználóval védjegyhasználati szerződést köt. A védjegy használatára jogosító oklevél (Tanúsító oklevél) átvételét követően az eljárási rendben meghatározott ideig a pályázó a védjegyet a tanúsított termékkel/szolgáltatással kapcsolatosan használhatja.

A védjegyet a nyertes pályázó feltüntetheti
- a termékén, a szolgáltatás nyújtásának helyszínén,
- telephelyén,
- névjegykártyáján
- a termékkel/szolgáltatással kapcsolatos levelezésen,
- reklámanyagokon,
- szórólapokon,
- kiállításokon.

A védjegy használója nem használhat más olyan további megjelöléseket, amelyek alkalmasak a minőségtanúsító védjeggyel való összetéveszthetőségre. A pályázó a védjegy használatára való jogosultságát más harmadik személyre vagy társaságra nem ruházhatja át. A védjegyet elnyert pályázó hozzájárul ahhoz, hogy a védjegytulajdonos a pályázat eredményét és az odaítélés indokait nyilvánosságra hozza.

8. A Szentgyörgyikum Védjegy használatát igénylő termékek, szolgáltatások speciális minősítési szempontrendszere

8.1 Alapvetés

A bejegyzett védjegyek, (márkák) tulajdonosai törvény és védjegyszabályzat alapján kötelezve vannak védjegyük védelmére. A tulajdonos köteles a védjegyet megvédeni, és ezzel más szervezeteket is megbízhat. A Szentgyörgyikum Védjegyet csak olyan vállalkozások használhatják, akik az erre felhatalmazott szervezetekkel érvényes szerződési viszonyban állnak, vagy olyan érvényes megegyezésnek vannak a birtokában, mellyel a tagsági viszonyból adódó jog alapján a védjegy használatát gyakorolhatják (pl. termelők).
Védjegy használatnak tekintendő minden használata a Szentgyörgyikum szónak és/ vagy a bejegyzett védjegy bármely formában való használata. Használatnak tekinthető, ha a nyilvánosság előtt (a vevőkörben) az a benyomás keletkezik, hogy az áru Szentgyörgyikum termék.

8.2 A minősítés törvényi keretei

A hazai szabályozási keretek érvényesek. Érvényesek az Európai Unió szabályai, különösen az (EWG) Nr. 2092/ 91, ökológiai gazdálkodásról szóló rendelete, ezen belül a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek megfelelő jelöléséről szóló szabályozása, vagy hasonló értelmű szabályai. A nemzeti jog értelmében minden vállalkozó saját maga felelős a szabályok betartásáért.

8.3 Minősítési szempontok

A minősítési szempontok felállításának célja, hogy az előírásoknak megfelelő, a fogyasztók érdekeit figyelembe vevő minősítési szempontok kerüljenek meghatározásra a Szentgyörgyikum Védjegy tanúsított termékei esetében.

9. A Szentgyörgyikum Védjegy

9.1 A védjegy - logó leírása

A logó összefoglalja a Szentgyörgyikum védjegy lényegét: a grafikai ábrája kifejezi más jelölésektől való különbözését, használata révén annak megkülönböztető képességét fejezi ki.
Egyedisége a földrajzi névből eredő „Zalaszentgyörgy” név és e tájegységre jellemző természeti adottságok, kulturális örökség és mitológiai motívumkincs összekapcsolásából eredeztethető. Kifejezi a termék/ szolgáltatás származási helyét, idejét, létrejöttének módját.

9.2 A logó grafikai jelölése

A Szentgyörgyikum Védjegy színes grafikájában a hármas tagoltság jellemző. A logó bal szélén Flóra, a virágok és a tavasz istennőjének alakja látható, Buday Mihály helyi festőművész alkotásának részlete, aranybarna, meleg sárga és halványzöld színekben. Flóra a virágoknak és növényeknek, a rügyező fáknak, a fiatalságnak és a tavasznak a római istennője volt. A termékenység is az ő felelősségterületei közé tartozott, kiváltképp a virágoké, melyek a bőséges termést biztosították.

Mellette Zalaszentgyörgy címere, mely aranyszegéllyel ellátott, ívelt címerben, vörös mezőben Sárkányölő Szent György képe látható, piros és ezüst színekben. Kétoldalt arany és vörös barokk foszlányok díszítik. A pajzs tetején kosárban aranyszínű cserfalevelek és búzakalászok. A Szent György szobor az Árpád-kori falu és temploma múltját, a vörös szín a sok évszázados véres küzdelmet jelenti a megmaradásért. A cserfalevél az egykori és a mai erdőgazdálkodást, a búza a gabonatermesztést szimbolizálja.

Alatta Zalaszentgyörgy felirat, melynek figyelemfelkeltő hatása a megfordított e, ö magánhangzókban rejlik.

A védjegy jobb felső szélén egy helyi rímfaragó alkotása található, mely fölött jelenik meg a termelő neve.

A védjegy alsó, sárga sávjában kerül feltüntetésre a termék pontos megnevezése, évjárata, mennyisége.

A védjegy alkotója ifj. Buday Mihály helyi grafikus művész.

A védjegy két oldala dőlt, formája rombusz alakú, így kerül felragasztásra a helyi termék oldalán.

9.3 A logó használatára vonatkozó előírások

A logó a védjegybizottság engedélye (tanúsító oklevél és használati szerződés) alapján használható. Az engedélyes a Zalaszentgyörgy-Kávás földrajzilag lehatárolt területén létrejött termékeken/szolgáltatásokon köteles feltüntetni, hogy terméke/szolgáltatása zalaszentgyörgyi. A jelölés előírásaira vonatkozóan a védjegybizottság működési szabályzatában meghatározott grafikai és szöveges jelölést kötelező használni. A jelölés sem grafikájában, sem színkódjában, formájában, méretében nem változtatható.

Vezérmondatként a következő szöveg szerepelhet a csomagoláson vagy a címkén **Szentgyörgyikum Védjegy-** a hagyományos zalaszentgyörgyi termék/szolgáltatás védjegye

9.3.1 Szabályos elhelyezés a termékeken

Szentgyörgyikum Védjegy-et használunk a termékek forgalomba hozatalának jelölésére.

Érvényes szabályozás

- a forgalmi jelölés független a **Szentgyörgyikum Védjegy** - től
- Átcsomagolás és címkézés esetén a **Szentgyörgyikum Védjegy** feliratot a látható terület szélén, a márkanév és a forgalmi jelölés felett kell a forgalmazó nevét/jelölését elhelyezni
- A forgalmazó nevét/ jelölését minden esetben a csomagolás elülső oldalán, jól láthatóan kell elhelyezni
- A védjegy nagysága a látható felület szélességének mintegy 1/ 3 része legyen
- (legalább 5 cm, legfeljebb 10 cm; indokolt esetben a felelős szervezet megengedheti a Szentgyörgyikum Védjegy kisebb vagy nagyobb méretben való használatát.
- A védjegy fölé **semmilyen** grafikai elemet elhelyezni nem szabad

9.3.2 A Zalaszentgyörgyi termékek jelölése (védjegyezése)

A védjegytörvény jogi előírásainak megfelelően a Szentgyörgyikum szót védjegyhasználatnak kell tekinteni. Használatra akkor kerül sor, ha a terméknek azt a benyomást kell keltenie, hogy az zalaszentgyörgyi termék. A zalaszentgyörgyi termékek jobb és egyértelmű felismerésére a különböző termelők termékeit, (főleg a fogyasztók, a vevők kedvéért) a Szentgyörgyikum Védjeggyel jelöljük.

9.3.3 A termékek általános jelölése a Szentgyörgyikum Védjegy logóval és szabályos jelölése

A szabályos védjegyezés bármely formájánál a termék meg kell, hogy feleljen
- a hagyományos zalaszentgyörgyi feldolgozási technológiának
- a hazai élelmiszer előállítás szabályozásának

9.3.4 A Szentgyörgyikum Védjegy jelölésének különleges formái

- A különleges eset akkor fordul elő, ha a termék olyan üzemből származik, melyben --- legalább 12 hónapja a zalaszentgyörgyi hagyományos termelési technológiák szerint állították elő
- a termékek megfelelnek a hagyományos zalaszentgyörgyi feldolgozási módszereknek

A **Szentgyörgyikum Védjegy** speciálisan használható ökológiai minősítésű termékek jelölésére.
Azokra a termékekre, melyek olyan termelőtől származnak, ahol már 12 hónapja a hagyományos technológiák szerint folyik a termelés, és ezenfelül ökológiai minősítésük van a nemzetközi vagy hazai/ nemzeti minősítés szabályainak és törvényeinek megfelelően, és elláthatók a **Szentgyörgyikum Védjeggyel.**

Ilyenek még a különleges jogi feltételekkel szabályozott termékek, mint a **zalaszentgyörgyi méhészetek mézének jelölése.** A zalaszentgyörgyi méhészetekből származó, védjegyezett méz esetében a címkén vagy átcsomagoláson a termék általános jelölésére vonatkozó előírások az érvényesek.

A címkén kötelezően fel kell tüntetni:
„A zalaszentgyörgyi méhészetből származó méznél a méhek tartásának módja bio”

- **Alkoholtartalmú termékek jelölése**
Az alkohol tartalmú zalaszentgyörgyi termékeket Szentgyörgyikum Védjeggyel lehet jelölni a termékek általános jelölésére vonatkozó előírások szerint

9.4 A bevezetés időpontja

Nincs előre meghatározott időpont, a lajstromozási eljárás befejeződésének időpontja ad támpontot, mely várhatóan 5-6 hónap. Ez elegendő kell, hogy legyen a termelőknek az előkészítésre, és a védjegytulajdonosnak a védjegy használati eljárás lefolytatására.

10. MELLÉKLETEK

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

2. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

3. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

1. melléklet

a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

Javaslat a
„[nemzeti érték megnevezése]”
[települési/tájegységi/megyei/külhoni magyarság] értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

..... (név)

..... (aláírás)

..... (település, dátum)

(P. H.

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név:

Levelezési cím:

Telefonszám:

E-mail cím:

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

□ agrár- és élelmiszergazdaság	□ egészség és életmód	□ épített környezet
□ ipari és műszaki megoldások	□ kulturális örökség	□ sport
□ természeti környezet	□ turizmus	

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

□ települési	□ tájegységi	□ megyei	□ külhoni magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III.

MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés *j)* pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek

3. A javaslathoz csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

2. melléklet

a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

Javaslat a
„[nemzeti érték megnevezése]”
Magyar Értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

..... (név)

..... (aláírás)

..... (település, dátum)

(P. H.)

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név:

Levelezési cím:

Telefonszám:

E-mail cím:

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

□ agrár- és élelmiszergazdaság	□ egészség és életmód	□ épített környezet
□ ipari és műszaki megoldások	□ kulturális örökség	□ sport
□ természeti környezet	□ turizmus	

3. A nemzeti értéket tartalmazó értéktár megnevezése

4. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

5. Indoklás a Magyar Értéktárba történő felvétel mellett, kitérve a nemzeti érték országos jelentőségének bemutatására

6. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

7. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III.

MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés *j)* pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek

3. A javaslathoz csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

3. melléklet

a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

Javaslat a
„[nemzeti érték megnevezése]”
Hungarikumok Gyűjteményébe történő felvételéhez

Készítette:

..... (név)

..... (aláírás)

..... (település, dátum)

(P. H.

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név:

Levelezési cím:

Telefonszám:

E-mail cím:

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

□ agrár- és élelmiszergazdaság	□ egészség és életmód	□ épített környezet
□ ipari és műszaki megoldások	□ kulturális örökség	□ sport
□ természeti környezet	□ turizmus	

3. A nemzeti értéket tartalmazó értéktár megnevezése

4. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

5. Indoklás a Hungarikumok Gyűjteményébe történő felvétel mellett

6. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

7. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III.

MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés *g)* pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok

3. A javaslathoz csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

11. IRODALOMJEGYZÉK

1. **Márai Sándor:** Füveskönyv 1943
2. **Wittek Krisztina - Kovács Dezső**: Zalaszentgyörgy településfejlesztési koncepció 2006
3. **1997. évi XI. törvény** a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról Hatály: 2012.VI.27-től
4. **Vital Pro Kft.:** Zala Megye Területfejlesztési Koncepciója 2013
5. **14/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet** a magyar nemzeti értékek és a hungarikumok gondozásáról
6. **2012. évi XXX. törvény** a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról
7. **Nemzeti Agrárgazdasági Kamara**: Helyi termék kézikönyv 2016
8. **2081/92/EGK rendelet**
9. **136/ 2007. (VI. 13.) Korm. Rendelet** a falusi és agroturisztikai szolgáltató tevékenységről

A tanulmány a Nemzeti értékek és hungarikumok gyűjtésének népszerűsítésének, megismertetésének, megőrzésének és gondozásának támogatására meghirdetett,

HUNG-2015 pályázati felhívás keretében Zalaszentgyörgy Község Önkormányzata által benyújtott,

HUNG-2015/3811 azonosító számú pályázati támogatásból valósult meg.

A tanulmány a Földművelésügyi Minisztérium és a Hungarikum Bizottság támogatásával készült.